

**Міністерство освіти і науки України
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Факультет обліку і фінансів
Кафедра обліку, оподаткування та управління
фінансово-економічною безпекою**

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ:

**Завідувач кафедри,
д. держ. упр., професор**

_____ **І. П. Приходько**

« ____ » _____ 2020 р.

ДИПЛОМНА РОБОТА

Удосконалення обліку і аудиту збутової діяльності підприємства

**Виконав: студент
освітньо-професійної програми
«Облік і оподаткування»
зі спеціальності
071 «Облік і оподаткування»
Дереза Д. Ю.**

Керівник: проф. Приходько І. П.

Дніпро – 2020

Форма № Н – 9.01
(затверджена наказом
МОНмолодьспорту України
від 29 березня 2012 року № 384)

ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет обліку і фінансів
Кафедра обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою
Освітній ступень магістр
Спеціальність «Облік і оподаткування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

« ____ » _____ 2019 р.

ЗАВДАННЯ

на дипломну роботу

студента Дерези Данила Юрійовича

1. **Тема дипломної роботи** «Удосконалення обліку і аудиту збутової діяльності підприємства»

керівник роботи Приходько Ігор Павлович, д.держ.упр., професор
затверджені наказом ДДАЕУ від « 13 » жовтня 2020 р. № 2594

2. **Строк подання студентом роботи** – 02 грудня 2020 року.

3. **Вихідні дані до роботи** Законодавчі, нормативно-правові акти та інструктивні матеріали по темі дослідження, річні звіти товариства з обмеженою відповідальністю «Преображенське» Оріхівського району, Запорізької області, дані аналітичного та синтетичного обліку, періодична література, праці провідних вчених економістів.

4. **Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розкрити).** Теоретичні основи обліку витрат збутової діяльності. Фінансово-економічна характеристика діяльності підприємства. Облік витрат збутової діяльності підприємства. Аудит витрат збутової діяльності підприємства

5. **Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень).**

Класифікація витрат в управлінському обліку. Порівняльна характеристика умов визнання витрат згідно з П(С)БО 16 «Витрати» та концептуальної основи складання та подання фінансових звітів. Динаміка та структура майна ТОВ «Преображенське» Оріхівського району Запорізької області за 2017 - 2019 рр. Ліквідність балансу ТОВ «Преображенське» Оріхівський район Запорізька область за 2017 – 2019 рр., тис. грн. Показники оцінки ліквідності та платоспроможності ТОВ «Преображенське» за 2017 - 2019 рр.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 19 жовтня 2019р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Теоретичні основи обліку витрат збутової діяльності.	березень 2020 р.	
2	Фінансово-економічна характеристика діяльності підприємства.	липень 2020 р.	
3	Облік витрат збутової діяльності підприємства. Аудит витрат збутової діяльності підприємства	листопад 2020 р.	
4	Висновки та пропозиції, вступ	листопад 2020 р.	
5	Список використаних джерел, вступ, оформлення роботи	грудень 2020 р.	
6	Оформлення роботи	грудень 2020 р.	

Студент _____
(підпис)

Дереза Д. Ю.
(прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____
(підпис)

Приходько І. П.
(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

РЕФЕРАТ

ВСТУП

5

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВИТРАТ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

8

1.1. Економічний зміст витрат, їх класифікація та завдання обліку

8

1.2. Нормативно-правове регулювання обліку витрат діяльності

17

Висновки до розділу 1.

29

РОЗДІЛ 2. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

30

Висновки до розділу 2

43

РОЗДІЛ 3. ОБЛІК ВИТРАТ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

44

3.1 Облікова політика підприємства щодо обліку і контролю витрат на збут

44

3.2 Документування та обробка облікової інформації щодо витрат на збут

51

3.3 Синтетичний та аналітичний облік витрат на збут

56

3.4 Проект автоматизації обліку витрат збутової діяльності

61

Висновки до розділу 3

70

РОЗДІЛ 4. АУДИТ ВИТРАТ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

73

4.1 Мета і завдання аудиту витрат на збут

73

4.2 Організація і методика аудиту витрат на збут

76

4.3 Оформлення та використання результатів аудиторського дослідження

83

Висновки до розділу 4

88

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

89

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

95

ДОДАТКИ

103

РЕФЕРАТ

Тема: «Удосконалення обліку і аудиту збутової діяльності підприємства»

Дипломна робота: 103 с., 5 рис., 14 табл., 12 додатків, 64 літературних джерела

Мета та завдання для дослідження. Метою дипломної роботи є дослідження сучасного стану обліку та особливостей аудиту витрат збутової діяльності підприємств.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження є господарські операції, пов'язані з відображенням операцій по витратах збутової діяльності на підприємствах. Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних питань з бухгалтерського обліку та аудиту витрат на збут.

Визначення вартісних характеристик діяльності підприємства вимагає адекватного обліку затрат на виготовлення продукту, наданої послуги, підготовленого до продажу товару для досягнення кінцевої мети підприємницької діяльності – одержання прибутку. Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в тому, що одержані рекомендації спрямовані на збагачення практики діяльності підприємств конкретними методиками обліку і контролю збутових операцій.

Методи дослідження. У дипломній роботі використані такі методи дослідження, як: аналіз, метод порівняння, табличний – для наочного відображення результатів дослідження, наукової абстракції, дедуктивний та індуктивний – для уточнення понять «збут», «покупець», «замовник».

Інформаційною базою роботи є законодавчі та інші нормативно-правові акти України з питань регулювання обліку збутової діяльності, матеріали державних органів статистики, дані бухгалтерського обліку та фінансової звітності ТОВ «Преображенське» Оріхівського району Запорізької області.

Ключові слова: збутова діяльність, покупці, замовники, дебіторська заборгованість, управління збутовою діяльністю, аудит збутової діяльності.

Ключевые слова: сбытовая деятельность, покупатели, заказчики, дебиторская задолженность, управления сбытовой деятельностью, аудит сбытовой деятельности.

Key words: business intelligence, purchasers, substitutes, debtors' business, management of business performance, audit of business performance.

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах ринку всі компанії зосереджуються на отриманні високих або безпрецедентних прибутків від продажів. Продаж з точки зору управління, маркетингу та бухгалтерського обліку в широкому розумінні – це постійні зміни у бізнесі під час транзакції, а у вузькому значенні – ряд дій, що забезпечують фінансові результати. Організація та управління ефективним процесом збуту забезпечується маркетингом як підсистемою управління. Це включає впровадження політики збуту, включаючи визначення каналів, методи продажу та розрахунки витрат на продаж. Роль і місце збуту в економічному процесі залежить від управління та механізмів змін під впливом корпоративної стратегії та напряму розвитку. Аналіз поточних умов бухгалтерського обліку та управління продажами в торговій діяльності показує відсутність існуючих методологій для обліку операцій продажу та відсутність ефективного управління продажами.

Проблеми обліку, контролю та аудиту збутових витрат знайшли висвітлення у працях вітчизняних вчених: М.Т. Білухи, О.С. Бородкіна, Ф.Ф. Бутинця, Б.І. Валусєва, Т.В. Гладких, А.М. Герасимовича, С.Ф. Голова, З.В. Гуцайлюк, В.П. Завгороднього, М.В. Кужельного, А.М. Кузьминського, Л.Т. Кулаковської, О.В. Лишиленко, Л.В. Нападовської, В.О. Подольської, М.С. Пушکارа, В.В. Сопка, М.Г. Чумаченка, а також зарубіжних вчених: П.С. Безруких, М.А. Бахрушиної, В.Б. Івашкевича, Т.П. Карпової, В.Ф. Палія, С.О. Стукова, В.І. Ткача, Ч. Хорнегера та інших вчених-економістів.

Оскільки процес реалізації завершує кругообіг господарських засобів підприємства, що дозволяє йому виконувати свої зобов'язання перед державним бюджетом, банками, робочими та службовцями, постачальниками та відшкодовувати виробничі витрати.

Одним з основних завдань є: Необхідність уточнити суть продажів та класифікацію витрат з метою управління бухгалтерським обліком та управління

збутовою діяльністю. Покращення способу розрахунку витрат на збут та фінансових результатів визначається в кінці процесу продажу. Удосконалити навички внутрішнього управління продажами в галузі дослідження та управління організаційними характеристиками.

Неадекватна теоретична та практична розробка цих питань у сучасному бізнес-контексті призводить до вибору основних дослідницьких тем, цілей, завдань та областей дослідження.

Мета та завдання для дослідження. Метою дипломної роботи є дослідження сучасного стану обліку та особливостей аудиту витрат збутової діяльності підприємств.

Для досягнення поставленої мети виконувалися наступні завдання:

- з'ясувати економічну сутність витрат, завдання їх обліку;
- дослідити класифікацію витрат за різними ознаками;
- дослідити діючий порядок документування, обробки первинної інформації, стан організацій синтетичного і аналітичного обліку розрахунків витрат на збут в умовах діяльності суб'єкта господарювання;
- розглянути заходи щодо поліпшення бухгалтерського обліку шляхом автоматизації облікової роботи;
- висвітлити методика і техніку проведення аудиту витрат збутової діяльності;
- розробити пропозиції з удосконалення обліку та аудиту витрат на збут, спрямовані на підвищення інформативності синтетичного й аналітичного обліку, використання яких дозволить підвищити ефективність інформаційної бази для управління збутовою діяльністю та надійність контролю процесу збуту для реалізації інтересів власників.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження є господарські операції, пов'язані з відображенням операцій по витратах збутової діяльності на підприємствах. Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних питань з бухгалтерського обліку та аудиту витрат на збут.

Визначення вартісних характеристик діяльності підприємства вимагає адекватного обліку затрат на виготовлення продукту, наданої послуги, підготовленого до продажу товару для досягнення кінцевої мети підприємницької діяльності – одержання прибутку. Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в тому, що одержані рекомендації спрямовані на збагачення практики діяльності підприємств конкретними методиками обліку і контролю збутових операцій.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВИТРАТ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1.1. Економічний зміст витрат, їх класифікація та завдання обліку

У сучасному економічному середовищі сільськогосподарським компаніям необхідно активно використовувати методи управління ринком та потребувати нового підходу до системи управління процесом реалізації сільськогосподарської продукції. Створення такої системи повинно забезпечити адаптацію компанії до змін у зовнішньому середовищі для підвищення ефективності продажів.

Досягнення оптимального рівня виробничих витрат є ключовим фактором оперативного успіху компанії. Це робить товар більш конкурентоспроможним і є реальним результатом довгострокового економічного зростання продуктивності праці компанії.

Витрати підприємства були і залишаються важливою економічною категорією, яка характеризує результати діяльності підприємства та його рентабельність.

Відповідно до П (С) БО 16 «Витрати» [42], витрати визначаються як зменшення економічних вигод внаслідок вибуття активів або збільшення боргу, що призводить до зменшення капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок внесків власників).

Залежно від виду діяльності витрати та доходи можна поділити на витрати та доходи від звичайної та незвичної діяльності. Крім того, звичайну діяльність можна розділити на операційну, фінансову та інвестиційну. Отже, операційні витрати групуються за функціями. А саме виробничі витрати (збут), витрати на управління, збут та інші операційні витрати. Класифікація витрат відповідно до ПСБО наведена в додатку А.1 [6, с.206].

Фінансовим обліком у сфері витрат охоплюються процеси придбання

(купівлі), організації переробки (процесу виробництва), продажу, реалізації виготовлених продуктів праці. Традиційна класифікація витрат [7, с.129] проілюстрована у додатку А.2.

Витрати, які безпосередньо пов'язані з виробничим (технічним) виробничим процесом виробника товару, називаються основними. Вартість майже напевно нехайна. А саме, вона пов'язана з конкретним об'єктом витрат на основі основного документа.

В управлінському обліку витрати класифікуються за ознаками, які дають можливість приймати (змінювати) управлінські рішення (рис. 1.1). [5, с.221].

Накладні витрати пов'язані з організацією, обслуговуванням та управлінням виробництвом. Величина витрат залежить від структури управління відділом, магазином та компанією.

Витрати можна розділити прямо та опосередковано способами, що включають витрати. Прямі витрати - це витрати, які можна безпосередньо віднести до певного об'єкта витрат і включаються до собівартості виробництва на основі основного документа.

Прямі матеріальні витрати включають витрати на сировину та матеріали, які складають основу виробництва або необхідні компоненти, на які може безпосередньо впливати конкретний об'єкт витрат.

Прямі витрати на оплату праці включають заробітну плату та інші виплати працівникам, які виконують виробництво, виконують роботи або надають послуги, на які певні статті витрат можуть впливати безпосередньо.

Іншими словами, прямі витрати на оплату праці включають основну заробітну плату виробничого персоналу компанії, тарифні ставки, ставки миру, заробітну плату, включаючи індекс заробітної плати, та витрати на оплату праці фрілансерів. Що стосується виробництва; хороші витрати на продукцію для працівників, що виконують виробниче виробництво. Додаткові переваги та витрати на тарифи та заробітну плату, включаючи нічні зміни, робочі комбінації та великі сфери обслуговування Вартість їжі та продуктів, що

пропонуються, є безкоштовною для працівників компанії в певних галузях. Щорічні святкові виплати та інші додаткові платежі. Нагорода один раз за багато років служби. Винагорода фрілансерам за ведення бізнесу за цивільно-правовими договорами, включаючи контракти. Однак компанія негайно завершить роботу, виконану з робітниками.

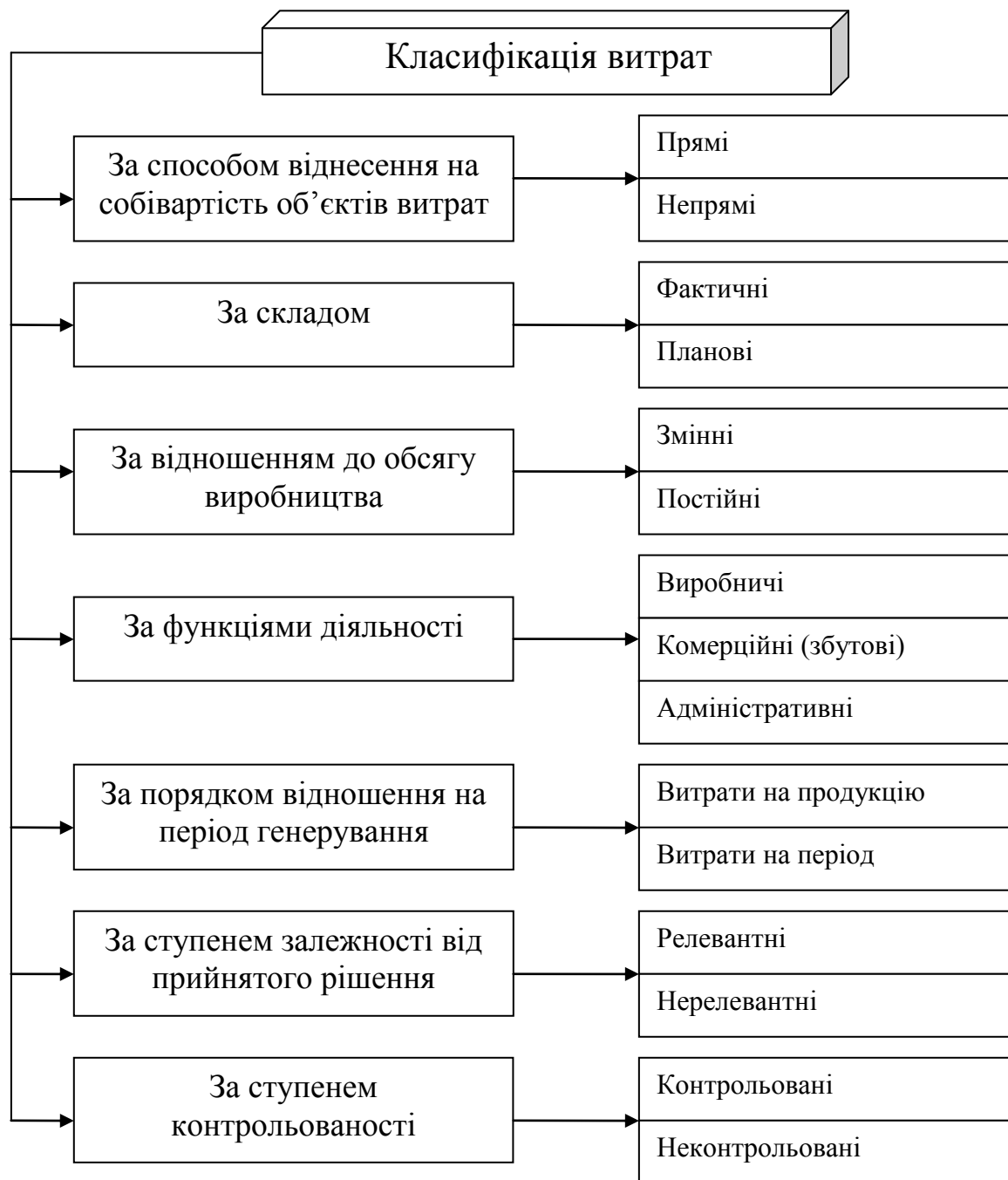

Рис. 1.1. Класифікація витрат в управлінському обліку

Інші прямі витрати включають усі інші виробничі витрати, на які можуть

безпосередньо впливати певні статті витрат, такі як внески на соціальне страхування, орендна плата та амортизація.

При збиранні витрат під предметом обліку витрат слід розуміти товар, для якого мають бути визначені витрати, пов'язані з виробництвом.

Непрямі витрати – це витрати, які необхідно розподілити, оскільки вони не можуть бути розподілені безпосередньо до певної статті витрат економічно. Щоб включити витрати, ці витрати повинні бути розподілені між підзвітними об'єктами. Тому на практиці їх часто називають тими, що розподіляються, а згідно з П(С)БО «Витрати» – загально виробничими витратами.

Структура витрат може бути одним елементом або складною. У вартість одного фактора входить рівномірна вартість нерозділення на різні компоненти, незалежно від місця розташування чи призначення (сировина, паливо, енергія, заробітна плата тощо).

Комплексні витрати включають кілька складових. Типовим прикладом статті зі складною вартістю є загально виробничі витрати, які включають майже всі економічні фактори [22, с.326].

Складова «Матеріальних витрат» включає вартість споживаного палива та енергії. Сировина та основні матеріали; додаткові матеріали та інші матеріали.

Елементи «Витрат на оплату праці» включають заробітну плату працівників за рахунок заробітної плати та митних платежів, премій та заохочень, компенсаційних виплат, інших відпусток та відпусток та інших витрат на оплату праці.

Елементи «Відрахування на соціальні заходи» включають: Зниження соціальної активності. Виплата пенсій, соціальне страхування, премії за безробіття; соціальне страхування від нещасних випадків, особисте страхування для працівників компанії та відрахування на інші соціальні події.

До складу елемента «Амортизація» включається сума нарахованої амортизації основних засобів, нематеріальних активів, інших необоротних матеріальних активів.

Компонент "Інші операційні витрати" включає операційні витрати, які не включають вищезазначені фактори, зокрема дорожні витрати та виплату матеріальної допомоги та ін.

Залежно від характеру закупівлі існує різниця між собівартістю продукції, включаючи собівартість, яка є відповідною або доречною для конкретного виробництва, і собівартістю продукції, обумовленою дефектами технології та організації виробництва. Вартість слід пояснити відповідно до причини та винного. Для ідеальної організації виробництва та технології праці всі витрати повинні бути продуктивними.

Поточні витрати та одноразові витрати нараховуються окремо.

Поточні витрати включають витрати, пов'язані з виробництвом та реалізацією продукції протягом цього часу. Зазвичай це більшість виробничих витрат.

Тимчасові витрати, пов'язані з підготовкою виробництва (впровадження нових продуктів, важлива модернізація), замовлення витрат на оплату відпусток та довгострокові платежі разом.

Оскільки витрати потрібно повністю аналізувати з точки зору управлінського обліку, їх вплив на фінансові результати, рівень виробничих витрат під час складання звітності, управлінські рішення, збитки, потенційний вплив на альтернативних осіб, менеджерів чи інших. Далі вона класифікується відповідно до керівника відділу. За потреби використовуйте додаткові ресурси, щоб отримати додаткові виробничі одиниці продукції [30, с.31].

Невичерпні витрати – це вартість, яка відображає суму грошей, яка використовується для отримання прибутку в майбутньому. Витрати повинні враховувати вартість придбаних запасів, основних фондів, інших основних фондів та виробничих факторів, які не були спожиті протягом звітного періоду.

Вичерпні витрати – ретельні витрати є частиною того, що використовується для всіх витрат компанії. Ці витрати слід розглядати як витрати на проданий товар, включаючи витрати на депресію.

З цієї точки зору оплата праці робітників, яка спочатку нараховується, а потім сплачується, є вичерпаними (спожитими) витратами.

Отже, понесені витрати полягають у збільшенні боргу або зменшенні активів для отримання доходу протягом звітного періоду, а неповні витрати - у збільшенні боргу або зменшенні активів для отримання доходу чи іншого прибутку в майбутньому. Це зменшує. Отже, невитрачені витрати відображаються в балансових активах і вичерпуються у звіті про фінансові результати.

Для визначення собівартості продукції (витрати на виснаження) необхідно розрізнити виробничі витрати та витрати періоду.

Витрати на продукцію – це вартість, пов'язана з виробником або придбанням товару, який ви продаєте. У виробничому секторі ці витрати включають усі витрати, пов'язані з виробництвом та споживанням елементів виробництва.

Витрати періоду – це витрати, які не включаються до витрат запасів і розглядаються як витрати за той період, в якому вони понесені (адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати та спеціальні витрати).

Приймаючи адміністративні рішення щодо торгівлі, потрібно розрізнити пов'язані та не пов'язані між собою витрати.

Релевантні витрати – це витрати, які можуть бути скасовані в результаті адміністративних рішень, а нерелевантні витрати не є рішеннями, що приймаються [56, с. 219].

Розглядаючи різні альтернативні рішення, потрібно розрізнити реальні (реальні) витрати та можливі витрати (збитки).

Справжньою вартістю є втрачена прибуток, якщо вам доведеться відмовитись від доходу за допомогою інших варіантів при виборі одного з цих варіантів. Можливі витрати визначаються лише розрахунком та аналізом і не реєструються в бухгалтерських записах.

Сума фактичних витрат та потенційних витрат - це пов'язані витрати.

Контрольовані – це витрати, якими можна керувати або впливати безпосередньо.

Традиційні витрати на контроль включають усі матеріальні витрати (паливо, корми тощо) та витрати на оплату праці, а неконтрольовані витрати включають депресію.

Витрати на розподіл є реальними, тому контролюються, а не контролюються залежно від обсягу повноважень відповідальної особи. Витрати на те, що ними може керувати особа, відповідальна перед компанією, але не особа, яка відповідає за інші підрозділи.

Витрати можна розділити на фіксовані та змінні залежно від залежності від діяльності.

Ці змінні є дорогими, і їх значення змінюється залежно від частки змін виробництва (випуску). Тому загальна вартість одиниці продукції залишається незмінною.

До постійних витрат належать постійні або майже незмінні витрати (умовно-постійні витрати) внаслідок змін у виробництві.

Якщо ціна залежить від виробництва, у вартість включаються змінні витрати. Це означає, що якщо збільшити кількість виготовленої продукції в 10 разів, загальна змінна вартість збільшиться в 10 разів. Одним із цікавих аспектів поведінки змінних витрат є те, що змінні витрати залишаються постійними на одиницю продукції. Однак є деякі дивацтва, наприклад, тому що ви можете отримати знижку, якщо купуєте багато матеріалів (цей варіант, звичайно, розглядає та аналізує менеджер).

Як результат, вартість грошових матеріалів на продукцію зростає із збільшенням виробництва та збільшенням валового. Зрозуміло, що ці зміни відбуваються лише тоді, коли певні «межі» виробництва були перевищені. Однак у багатьох випадках поведінка змінних витрат описана у класичному прикладі вище. Зверніть увагу, що поведінка змінних витрат не зміниться після перевищення цього «обмеження». Єдина різниця - це значення кожної вихідної

одиниці (додаток А.3).

Насправді виявляється, що не всі змінні витрати змінюються пропорційно безпосередньо змінам у діяльності.

Напівзмінні витрати – це змінні витрати, але не прямо пропорційні змінам в діяльності. Прикладами цих витрат є витрати на придбання матеріалів, які знижуються при придбанні великих партій, і витрати часу на одиницю продукції, які поступово зменшуються у міру розвитку працівників навичок (так звана крива досвіду) [55, с.147].

Важливою частиною напівзмінних витрат є змішані витрати, які включають змінні компоненти та постійні витрати. Типовим прикладом змінної вартості є вартість дзвінка. Сюди входять постійні та змінні витрати у вигляді вартості передплати (витрати під час дзвінка).

Постійні витрати (загальновідомі) – це витрати, і загальна вартість не змінюватиметься через обсяг діяльності, яку я змінюю. Це включає орендні платежі, амортизацію тощо. Щодо дії фіксованих витрат, слід зазначити, що постійні витрати кожного випуску пропорційні зміні діяльності.

Певні частини постійних витрат виступають як постійні витрати в межах певних меж виробництва, але також змінюються у напрямку збільшення на перетині певних точок зростання. Прикладами можуть бути витрати на обслуговування адміністративного персоналу та обладнання та експлуатаційні витрати на технічне обслуговування.

Витрати залишаються лише в межах супутніх видів діяльності та у певний час.

Відповідний обсяг – це сфера діяльності, яка підтримує взаємозв'язок між вартістю та фактором.

Наприклад, якщо для збільшення виробництва потрібно додатковий простір, витрати на оренду збільшаться. І навпаки, якщо компанія використовує менше місця через зменшення виробництва, витрати на оренду можуть зменшитися.

У багатьох випадках після досягнення певного рівня активності вартість може різко змінитися. Ці витрати називаються напівпостійними або додатковими.

Напівфіксовані витрати – це витрати, які змінюються стадіями внаслідок змін у діяльності. Прикладом такої вартості є зарплата ремонтника. Однак один працівник повинен обслуговувати обладнання протягом 1000 годин машин.

Отже, витрати можуть бути різними (напівзмінними) та постійними (напівпостійними) за короткий проміжок часу. Але в довгостроковій перспективі всі витрати, як правило, змінюються. Іншими словами, витрати залишаються напівпостійними і змінюються з часом.

Найефективнішим підходом до створення системи обліку витрат є вибір групи типових рішень (наприклад, контроль витрат праці або використання матеріалу) та відповідних об'єктів обліку витрат (наприклад, продукції чи одиниць).

Заслуговує на увагу підхід, що передбачає три напрями класифікації витрат (додаток А.4) [27, с.133]. В основу цієї класифікації витрат покладено принцип: різні витрати для різних цілей.

Законодавче розмежування бухгалтерського обліку на фінансовий і управлінський спричинило поживлену дискусію в науковому середовищі, і на даний час немає єдиного підходу до розкриття сутності управлінського обліку.

Так, одні вчені вважають, що управлінський облік є частиною бухгалтерського обліку, основним завданням якого є облік виробничих витрат і калькуляції собівартості продукції, інші уявляють управлінський облік, як інтегровану систему інформації, що поєднує в собі планування, нормування, організацію виробництва тощо.

Так, О. Мачулка відзначає, що витрати визначаються як елемент діяльності, якщо відбулися, то документально оформлені [30, с. 30].

І.Б. Садовська відмічає, що витрати певного періоду протягом певного часу визначається одночасно з визнанням проданого доходу. Якщо витрати

безпосередньо не пов'язані з доходом протягом певного періоду, витрати відобразатимуться у собівартості протягом звітного періоду. Крім того, він консультує щодо концепції витрат для визначення фінансових результатів. Невитрачені витрати відображаються в балансових активах, а значні витрати - у звіті про фінансові результати (додаток А.4) [50, с. 311].

Заслуговує на увагу ідея щодо впровадження системи управлінського документування витрат виробництва [4, с. 14]. Це дозволить зменшити обсяги первинної документації (за рахунок відміни внутрішніх накладних руху продукції), понаднормовані витрати та собівартість продукції, оперативно визначає етап технологічного процесу, на якому виникають втрати, що значно підвищує відповідальність за витрачання ресурсів.

У ході дослідження теоретичних основ обліку та контролю збутової діяльності встановлено, що важливим фактором ефективності господарської діяльності є чітка організація збутової політики. У цьому контексті заслуговує на увагу пропозиція щодо розробки моделі збутової політики сільськогосподарського підприємства.

Таким чином, можна стверджувати, що ефективність господарювання підприємства в значній мірі залежить від своєчасної та повної інформації про витрати діяльності, яку може забезпечити лише система обліку., що ґрунтується на засадах чинної нормативно-правової бази.

1.2. Нормативно-правове регулювання обліку витрат діяльності

Основним законодавчим актом, що визначає правові засади регулювання, організації ведення бухгалтерського обліку та подання фінансової звітності в Україні є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», яким визначено значення термінів: управлінський облік, облікова політика, первинний документ.

П(С)БО 16 «Витрати» майже повністю відповідає вимогам міжнародних стандартів, хоча окремого міжнародного стандарту, який визначає методологію обліку витрат і порядок їх розкриття у фінансовій звітності немає. Питання, що стосуються поняття, оцінки, визнання та класифікації витрат, розкрито у Концептуальній основі складання та подання фінансових звітів, МСФЗ (IAS) 1 «Подання фінансових звітів», МСФЗ (IAS) 2 «Запаси», МСФЗ (IAS) 16 «Основні засоби» [37, с.184].

Визначення витрат, що містять Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» майже повністю збігається з визначенням поняття витрат, що наводиться у МСФЗ. Так, у Концептуальній основі складання та подання фінансових звітів витрати трактуються як зменшення економічного прибутку у формі вибуття або знецінення активів або зобов'язань протягом звітного періоду, що призводить до зменшення капіталу, крім відрахувань, пов'язаних з виплатами учасникам. Порівняємо умови визнання витрат, наведені у П(С)БО 16 «Витрати» та Концептуальній основі складання та подання фінансових звітів (табл. 1.1).

Відповідно до П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати» основна діяльність підприємства й інші види діяльності, що не є інвестиційною або фінансовою, являють собою операційну діяльність.

Таблиця 1.1

**Порівняльна характеристика умов визнання витрат згідно з
П(С)БО 16 «Витрати» та Концептуальної основи складання та подання
фінансових звітів**

Умови визнання	
П(С)БО 16 «Витрати»	Концептуальна основа складання та подання фінансових звітів
Відбувається зменшення активів або збільшення зобов'язань (п.5)	Виникає зменшення економічних вигод, пов'язаних зі зменшенням активів або збільшенням зобов'язань (п.94)
Витрати можуть бути достовірно визначені(п.6)	Зменшення економічних вигод можна достовірно визначити (п.94)

Витрати визнаються як витрати протягом певного періоду часу одночасно для визнання заробленого доходу (п.7)	Витрати визначаються у звіті про прибутки та збитки на основі прямої залежності між понесеними витратами та доходом, отриманим від конкретної статті (п.95)
Якщо актив забезпечує економічні вигоди протягом певного періоду, вартість буде визнана шляхом надання вартості протягом відповідного звітнього періоду (п.8)	Якщо економічні вигоди можуть мати місце протягом декількох звітних періодів і їх співвідношення з доходом може бути лише загально визначеним, витрати будуть визнаватися на основі систематичних та раціональних процедур розподілу (п.96)
Якщо актив забезпечує економічні вигоди протягом певного періоду, вартість буде визнана шляхом надання вартості протягом відповідного звітнього періоду (п.8)	Якщо ці витрати не принесуть економічних вигод у майбутньому, або якщо майбутні економічні вигоди не були виконані, або якщо вони більше не визнаються активом балансу, і до цього часу вони будуть визнані негайно. (п.97)
	Позики також визнаються у звіті про прибутки та збитки, коли зобов'язання виникає без визнання активу, як і зобов'язання за товар. (п.98)

Витрати операційної діяльності включають:

- собівартість реалізованих товарів;
- витрати, пов'язані з операційною діяльністю, які не включаються до собівартості реалізованих товарів.

Собівартість реалізованих товарів визначено П(С)БО 9 «Запаси» [44]. Собівартість реалізованого товару визначається різницею між ціною продажу (у роздріб) проданого товару та загальною націнкою товару. Операційні витрати, що не включають собівартість реалізованої продукції (товарів, будівництва, послуг), поділяються на адміністративні витрати, маркетингові витрати та інші операційні витрати.

Витрати на управління включають такі загальні витрати, пов'язані з корпоративним обслуговуванням (п.18 П(С)БО 16) [42]:

- загальні корпоративні витрати (організаційні витрати, витрати на проведення річних зборів, представницькі витрати тощо);
- витрати на службові відрядження і утримання апарату управління підприємством та іншого загальногосподарського персоналу;
- витрати на утримання основних засобів, інших матеріальних

необоротних активів загальногосподарського використання (операційна оренда, страхування майна, амортизація, ремонт, опалення, освітлення, водопостачання, водовідведення, охорона);

- винагороди за професійні послуги (юридичні, аудиторські, з оцінки майна тощо);

- витрати на зв'язок (поштові, телеграфні, телефонні, телекс, факс тощо); амортизація нематеріальних активів загальногосподарського використання;

- витрати на врегулювання спорів у судових органах;

- податки, збори та інші передбачені законодавством обов'язкові платежі (крім податків, зборів та обов'язкових платежів, що включаються до виробничої собівартості продукції, робіт, послуг);

- плата за розрахунково-касове обслуговування та інші послуги банків;

- інші витрати загальногосподарського призначення.

Витрати на збут включають такі витрати, пов'язані з реалізацією (збутом) продукції (товарів, робіт, послуг) (п.19 П(С)БО 16) [42]:

- витрати пакувальних матеріалів;

- витрати на ремонт тари;

- оплата праці та комісійні винагороди продавцям, торговим агентам та працівникам підрозділів, що забезпечують збут товарів;

- витрати на рекламу та дослідження ринку (маркетинг);

- витрати на передпродажну підготовку товарів;

- витрати на відрядження працівників, зайнятих збутом;

- витрати на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів, пов'язаних зі збутом продукції, товарів, робіт, послуг (операційна оренда, страхування, амортизація, ремонт, опалення, освітлення, охорона);

- витрати на транспортування, перевалку і страхування товарів, транспортно-експедиційні та інші послуги, пов'язані з транспортуванням товарів відповідно до умов договору (базису) поставки;

- витрати на гарантійний ремонт і гарантійне обслуговування;
- витрати на транспортування товарів між складами підрозділів (філій, представництв) підприємства;
- інші витрати, пов'язані зі збутом продукції, товарів, робіт, послуг.

Витрати операційної діяльності групуються за такими економічними елементами [341, п.21].

- матеріальні затрати;
- витрати на оплату праці;
- відрахування на соціальні заходи;
- амортизація;
- інші операційні витрати.

До складу елемента «Матеріальні затрати» [41, п. 22] включається вартість витрачених у виробництві (крім продукту власного виробництва):

- сировини й основних матеріалів;
- купівельних напівфабрикатів та комплектуючих виробів;
- палива й енергії;
- будівельних матеріалів;
- запасних частин;
- тари й тарних матеріалів;
- допоміжних та інших матеріалів.

Вартість зворотних відходів, отриманих у процесі виробництва, не включається до елемента операційних витрат «Матеріальні затрати».

До складу елемента «Витрати на оплату праці» [41, п. 23] включають заробітну плату, премії та заохочення, фінансову допомогу, компенсаційні виплати, інші оплачувані відпустки та відпустки та інші витрати на оплату праці.

До складу елемента «Відрахування на соціальні заходи» [41, п. 24] сюди входять внески на пенсії, соціальне страхування, премії за безробіття, особисте страхування корпоративних працівників та інші види соціальної діяльності.

До складу елемента «Амортизація» [41, п. 25] включається сума нарахованої амортизації основних засобів, нематеріальних активів та інших необоротних матеріальних активів.

До складу елемента «Інші операційні витрати» [41, п. 26] включаються витрати операційної діяльності, які не увійшли до складу елементів, наведених в пп. 22-25 П(С)БО 16, зокрема витрати на відрядження, на послуги зв'язку, плата за розрахунково-касове обслуговування тощо.

З 01.04.11 р. набрав чинності III розділ ПКУ «Податок на прибуток підприємств», згідно з яким правило першої події відсутнє і головну роль грає принцип нарахування (п. 152.3 ПКУ).

Витрати, що нараховуються при обчисленні об'єктів оподаткування, включають:

- Операційні витрати, іншими словами, собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг).

- Інші збори (накладні витрати, адміністрування, маркетинг, інші операційні тягарі, фінансові витрати, інші операційні тягарі) - Безкоштовний бізнес оподатковується за продані товари (виконану роботу, надані послуги) не включається і прямо не забороняються ПКУ включати до складу витрат.

Дуже важливо правильно класифікувати витрати в податковому обліку, бо дати їх впливу на об'єкт оподаткування різні. (пп. 138.4, 138.5 ПКУ).

Витрати, що формують податкову собівартість реалізованих товарів (робіт, послуг), показують за датою, коли визнано доходи від їх реалізації (п. 138.4 ПКУ).

Коли платник податку надає послуги з тривалим технічним циклом виробництва, будівельних робіт та виробництва (один рік і більше), договір припиняється на виробництво продукції, виконання будівельних робіт та надання послуги відбувається поетапно. Звітний податковий період включає витрати, пов'язані з виробництвом товарів, виконанням робіт та наданням послуг протягом цього періоду, якщо доставка недоступна.

Щоб визначити, чи мають право платники податків враховувати витрати, визначені у документі, підготовленому особою, яка не є резидентом відповідно до норм інших країн.

Витрати, що складають собівартість проданих товарів, виконану роботу та надані послуги, визнаються витратами звітного періоду продажу товарів, виконаною роботою та наданими послугами (138.4. ПКУ).

Інші витрати визнаються витратами того звітного періоду, в якому вони були здійснені (138.5 ПКУ), з урахуванням наступного:

– Датою здійснення витрат, понесених платником податку у вигляді податків та зборів, є останній день податкового звітного періоду, коли виникають податкові зобов'язання та збори (п.138.5.1 ПКУ);

– Датою збільшення оподатковуваних витрат за кредитно-депозитними операціями, включаючи субординований борг, є дата визнання процентів (позик, витрат, пов'язаних із вкладом або придбанням та іншими платежами), визначена відповідно до правил бухгалтерського обліку (п.138.5.2 ПКУ). Для цілей цієї статті субординований борг означає добуток незабезпеченого боргового капіталу (складової капіталу), який за згодою не міг бути отриманий у банку п'ять років тому і збанкрутував або був завершений. Якщо так, він буде повернутий інвестору після сплати всіх інших кредиторів;

– витрати, сплачені платником податку у вигляді благодійних або інших пожертв некомерційним організаціям та / або вартості товарів (робіт, послуг), вважаються здатними визначити предмет платника податку та внесок. Включає вартість фактичної дати переказу, або витрати на товар (робіт, послуг) (п.138.5.3 ПКУ).

Собівартість закупівлі розраховується відповідно до ціни закупівлі з урахуванням вартості імпорту та дати поставки, тому може бути продана. (138.6. ПКУ).

Фактична вартість останнього відхиленого продукту - це вартість останнього відхиленого продукту (виробу, збірки, напівфабрикату) через

технічні причини, і, якщо відбувається продаж, технічності не уникнути. Це не включається до податкового зобов'язання, за винятком збитків через інвалідність, які включають витрати на покриття інвалідності (п.138.7).

Співвідношення збитків / витрат встановлюється Кабінетом Міністрів України. Платники податків мають право на самовизначення, виходячи з критеріїв подружньої терпимості, яким не може перешкодити створення компанії відповідно до правильності її розміру. Такі норми, встановлені платником податків самостійно, діють до тих пір, поки не з'являться відповідні норми Кабінетом Міністрів України.

Перша складова витрат – собівартість:

Собівартість виготовлених і проданих товарів, виконана робота та надані послуги включають витрати, безпосередньо пов'язані з виробництвом товарів, виконанням їх роботи та наданням послуг (п.138.8 ПКУ) , а саме:

- 1) прямих матеріальних витрат;
- 2) прямих витрат на оплату праці;
- 3) Знос основних та нематеріальних активів, які безпосередньо пов'язані з виробництвом продукції, виконанням робіт та наданням послуг;
- 4) вартості придбаних послуг, прямо пов'язаних з виробництвом товарів, виконанням робіт, наданням послуг;
- 5) інших прямих витрат, у тому числі витрат з придбання електричної енергії (включаючи реактивну);

Розглянемо види податкової собівартості:

1. Податкова собівартість придбаних та реалізованих товарів (п.138.6 ПКУ) містить такі елементи: закупівельна ціна товару, податки на імпорт, витрати на доставку, амортизація основних та нематеріальних активів безпосередньо пов'язана з виробництвом товарів, виконанням робіт та наданням послуг, витрати на придбання послуг, які безпосередньо пов'язані з виробництвом товарів, робіт та послуг, інші прямі витрати.

2. Податкова собівартість виготовлених та реалізованих товарів,

виконаних робіт, наданих послуг (п.138.8 ПКУ) включає: прямі матеріальні витрати. Прямі витрати на оплату праці; вартість готової проданої. Інші прямі витрати (включаючи придбання електроенергії, включаючи реактивні літаки).

Податковий компонент товарів, що купуються та продаються, схожий на визначення початкової вартості придбаних товарно-матеріальних цінностей на підставі пункту 9 П (С) БО 9 «Запаси». 9 П (С) БО 16 (розподілені різниці та загальновиробничі витрати). Не потрапляють до податкової собівартості:

1) загальновиробничі витрати (вони належать до інших витрат) (пп.138.10.1 ПКУ);

2) вартість товарів, робіт, послуг придбаних у підприємців-єдиноків, окрім робіт і послуг у сфері інформатизації(їм взагалі дорого до витрат закрито) (пп.139.1.12 ПКУ);

3) вартість остаточно забракованої з технологічних причин продукції (виробів, вузлів, напівфабрикатів) понад норми, затверджені КМУ(а до виходу таких у світ – понад норми, установлені підприємством самостійно) (п.138.7 ПКУ);

4) уцінка/дооцінка активів згідно з правилами бух обліку (п. 152.10ПКУ);

5) витрати, понесені (понесені) протягом звітнього періоду у зв'язку з придбанням послуг (робіт) для консультування, маркетингу та реклами нерезидентів (для отримання постійних об'єктів, що не підлягають оподаткуванню) на користь постійних представництв нерезидентів, які підлягають оподаткуванню згідно з пунктом 160.8 статті 160 ПКУ) в обсязі, що перевищує 4 відсотки доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (за вирахуванням податку на додану вартість та акцизного податку) за рік, що передує звітньому. (139.1.13 ПКУ). (При цьому до складу витрат не включаються у повному обсязі витрати, понесені (нараховані) у звітньому періоді у зв'язку з придбанням у нерезидента послуг (робіт) з консалтингу, маркетингу, реклами у випадку, якщо особа, на користь якої здійснюються

відповідні платежі, є нерезидентом, що має офшорний статус з урахуванням положень пункту 161.3 статті 161 ПКУ);

б) витрати, понесені (нараховані) у зв'язку з придбанням у нерезидента послуг (робіт) з інжинірингу (крім витрат, нарахованих на користь постійних представництв нерезидентів, які підлягають оподаткуванню згідно з пунктом 160.8) у обсязі, що перевищує 5 відсотків митної вартості обладнання, імпортованого згідно з відповідним контрактом, а також у випадках, визначених підпунктом 139.1.15 пункту 139.1 статті 139 ПКУ.

Розшифруємо складові собівартості:

Прямі матеріальні витрати включають сировину, на якій виготовляються товари, виконану роботу, надані послуги, придбані напівфабрикати та комплектуючі, субсидії та інші матеріали, які можуть бути безпосередньо пов'язані з об'єктом конкретних витрат. Їх вартість основних матеріалів включена. Вартість матеріалів безпосередньо зменшується за рахунок вартості відходів, що переробляються, отриманих в процесі виробництва. Це передбачається у спосіб, визначений правилами бухгалтерського обліку (стандартом) (п. 138.8.1 ПКУ).

Прямі витрати на оплату праці включають заробітну плату та інші виплати працівникам, які виробляли товари (роботи, послуги), та прямий контакт із цільовою конкретною платою (п.138.8.2 ПКУ).

Інші прямі витрати включають усі інші виробничі витрати, які можуть бути безпосередньо пов'язані з конкретними цільовими цінами, такими як внески на соціальне страхування, орендна плата за землю та дивіденди на нерухомість (п.138.9 ПКУ).

Друга складова витрат – це інші витрати. Інші витрати :

- загальновиробничі витрати;
- адміністративні витрати;
- витрати на збут, які включають витрати, пов'язані з реалізацією товарів, виконанням робіт, наданням послуг;

- інші операційні витрати;
- фінансові витрати;
- інші витрати звичайної діяльності.

Розшифруємо складові загальновиробничих витрат. До них включаються (п.138.10 ПКУ):

а) витрати на управління виробництвом (оплата праці працівників апарату управління цехами, дільницями відповідно до законодавства тощо; внески на соціальні заходи, визначені статтею 143 ПКУ, та медичне страхування працівників апарату управління цехами, дільницями; витрати на оплату службових відряджень персоналу цехів, дільниць тощо);

б) амортизація основних засобів загальновиробничого (цехового, дільничного, лінійного) призначення;

в) амортизація нематеріальних активів загальновиробничого (цехового, дільничного, лінійного) призначення;

г) витрати на утримання, експлуатацію та ремонт, страхування, операційну оренду основних засобів та інших основних фондів загальновиробничого призначення;

г) витрати на вдосконалення технології та організації виробництва (заробітна плата та внески на соціальну діяльність, як визначено у статті 143 цього розділу, вдосконалення технології та організації виробництва, поліпшення якості продукції, надійності, довговічності та іншого виробництва. Співробітники прагнуть поліпшити експлуатаційні характеристики в процесі, матеріальні витрати, придбані комплектуючі та напівфабрикати, оплата сторонніх послуг);

д) витрати на опалення, освітлення, водопостачання, водовідведення та інші послуги з утримання виробничих приміщень;

е) витрати на утримання виробничого процесу (компенсація загальновиробничого персоналу, внески на соціальні заходи, передбачені статтею 143 цього Закону, медичне страхування робітників та службовців, що

займаються законним управлінням виробництвом, виробничими та виробничими процесами, роботою, якістю обслуговування);

є) витрати на охорону праці, техніку безпеки, понесені відповідно до законодавства;

ж) суми витрат, пов'язаних із підтвердженням відповідності продукції, систем якості, систем управління якістю, екологічного управління довкіллям, персоналу, встановленим вимогам відповідно до Закону України «Про підтвердження відповідності»;

з) сума витрат, пов'язаних з розвідкою / розвідкою та розробкою нафтових і газових родовищ (будівельні витрати та інші свердловини, що використовуються для освоєння нафтових і газових родовищ, оскільки операційні фонди включають свердловини.) Відношення до придбання / виробництва основних фондів, які підлягають амортизації згідно зі статтею 148 цього Кодексу);

и) Інші загальновиробничі витрати (матеріали, деталі, напівфабрикати, інструменти від складу до складу та трансфери готового продукту до складу); Постійна відсутність роботи, пошкодження сховища до рівня природних втрат Слабкість та належні втрати згідно із затвердженими галузевими міністерствами та погодженими Міністерством фінансів України нормативами.

Отже, в результаті аналізу інформаційної та нормативної бази зміст та структура інформації про продажі в торговій діяльності залежить від потреб користувачів, деталей продажів (оптовий, роздрібний, роздрібний продаж, супутні послуги) та розміру компанії. Так ясно. І спеціалізація, кон'юнктура ринку. У зв'язку з цим необхідно оцінити доцільність та ефективність маркетингових витрат, порівнявши загальну вартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) з отриманими результатами. Це дає можливість виявити такі вимоги до даних бухгалтерського обліку: Необхідність формування сукупності витрат і прибутку для кожного виду товарної продукції. Поділ відповідних витрат і виручки від реалізації. Групуйте інформацію про понесені

витрати та доходи, отримані в процесі продажу, для управління та прогнозування.

Висновки до розділу 1.

Витрати підприємства були і залишаються важливою економічною категорією, яка характеризує результати діяльності підприємства та його рентабельність.

Відповідно до П(С)БО 16 «Витрати» [42] витрати визначаються як зменшення економічного прибутку внаслідок втрати активів або збільшення боргу, що призводить до зменшення капіталу (виключаючи зменшення капіталу за рахунок внесків власників).

У ході дослідження теоретичних основ обліку та контролю збутової діяльності встановлено, що важливим фактором ефективності господарської діяльності є чітка організація збутової політики. У цьому контексті заслуговує на увагу пропозиція щодо розробки моделі збутової політики сільськогосподарського підприємства.

Відповідно до П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати» основна діяльність підприємства й інші види діяльності, що не є інвестиційною або фінансовою, являють собою операційну діяльність.

Згідно з інформаційним аналізом та нормативно-правовою базою, зміст та структура інформації про продажі в оперативній діяльності залежить від потреб користувачів, деталей продажів (оптові, роздрібні, роздрібні, супутні послуги), розміру компанії та спеціалізації. Я знаю, ринкові умови. У зв'язку з цим необхідно оцінити доцільність та ефективність маркетингових витрат, порівнявши загальну вартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) з отриманими результатами. Це дає можливість виявити такі вимоги до даних бухгалтерського обліку: необхідність формування сукупності витрат і прибутку для кожного виду товарної продукції. Поділ відповідних витрат і виручки від реалізації. Групуйте інформацію про витрати, понесені в процесі реалізації та доходу, отримані для управління та прогнозування.

РОЗДІЛ 2

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Основним завданням управління витратами є пошук найбільш ефективного способу використання обмежених ресурсів, доступних через планування, обчислення, облік та управління витратами для внутрішньої діяльності. Крім того, правильна організація необхідна для підвищення продуктивності. А саме, налаштуйте на робочому місці, відкривайте все, використовуючи складні методи та прийоми.

Розширення підприємницької ініціативи сприяє залученню сільськогосподарських товаровиробників не тільки до горизонтальних інтеграційних процесів, а й до створення вертикально інтегрованих організацій, які спроможні забезпечити підвищення ефективності діяльності учасників шляхом забезпечення контролю на всіх стадіях руху продукції від її виробника до споживача. До шляхів зниження витрат за рахунок економії сировини, матеріалів, палива та енергії можна віднести наступні:

- використання ресурсозберігаючих технологічних процесів;
- підвищення вимогливості і повсюдне використання вхідного контролю за якістю сировини і матеріалів, що надходять від постачальників, а також комплектуючих виробів та напівфабрикатів;
- запровадження науково обґрунтованих норм використання матеріалів;
- зменшення витрат і відходів;
- вторинне використання матеріалів;
- зменшення заготівельно-складських витрат;
- скорочення транспортних витрат шляхом зменшення витрат на доставку сировини і матеріалів від постачальника до складів підприємства.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Преображенське» далі – (ТОВ «Преображенське» Оріхівський район Запорізька область), створено у відповідності до законодавства України для здійснення господарської,

фінансово-інвестиційної, комерційної та іншої діяльності з метою отримання прибутку. Товариство, згідно із законодавством України, є правонаступником всіх прав та обов'язків:

- Приватного підприємства «ВАЛМЕР» (місцезнаходження; 63010, Харківська область, Валківський район, село Новий Мерчик, провулок Аптечний, 11, код ЄДРПОУ 33899837);

- Приватної агрофірми «Нове життя» (місцезнаходження: 38850, Полтавська область, Чутівський район, с. Василівка, вул. Леніна, 18, код ЄДРПОУ 31310412); які припинили свою діяльність в процесі реорганізації шляхом приєднання до ТОВ «Преображенське» Оріхівський район Запорізька область.

В зв'язку із зміною складу учасників товариства у 2017 році внесено зміни до установчих документів підприємства на підставі рішення Загальних зборів учасників ТОВ «Преображенське» Оріхівський район Запорізька область (протокол № 3 від 28 вересня 2017 р. Дата державної реєстрації змін у статуті – 4.10.2017 р. (додаток Б).

Місцезнаходження ТОВ «Преображенське» Оріхівський район Запорізька область: Україна, 63024, Запорізька область, Оріхівський район, село Костів, вул. Миру, 3.

Єдиним учасником ТОВ «Преображенське» Оріхівський район Запорізька область є Товариство з обмеженою відповідальністю фірма «Астарта-Київ» – (код ЄДРПОУ 19371986), зареєстроване Печерською районною у м. Києві державною адміністрацією 02 березня 1993 р.; місцезнаходження: 04070, м. Київ, вулиця Почайнинська, буд. 38/44.

Мета діяльності ТОВ «Преображенське» Оріхівського району Запорізької області – здійснювати самостійну, ініціативну, систематичну, на власний ризик господарську діяльність з метою одержання прибутку, наступного його розподілу між учасниками та досягнення економічних та соціальних результатів.

Предмет діяльності ТОВ «Преображенське» Оріхівського району Запорізької області: виробництво, заготівля та зберігання, продаж, переробка та транспортування сільськогосподарської продукції за готівку в населення, включаючи придбання сільськогосподарської продукції, худоби та запасів; оренда картин сільськогосподарських земель та сільськогосподарських районів у дні товарного виробництва. Вирощування зернових, техніка та інші рослини не включаються до інших класів виробництва врожаю; вирощування овочів, декоративних садів та вирощування розплідника. Розвиток тварин: тваринництво; овець, кіз, коней; свиня; птах; інші тварини; культиватори садять у поєднанні з худобою (змішане землеробство). Надавати послуги з виробництва врожаю. Надає послуги породам тварин; розробка, виробництво та реалізація товарів народного споживання, загального харчування, промислових та технічних товарів, будівельних матеріалів та сировини. Виробництво цукру з цукрових буряків та сировини, сушеної целюлози, медового меду, сирій целюлози, вапна, електрики та тепла Отримання, зберігання, оптова та роздрібна торгівля добривами, засобами захисту рослин, пестицидами та ветеринарними препаратами. Вирощуйте насіння із сільськогосподарського сільськогосподарства та вирощуйте різноманітні сорти та гібриди. Обслуговувати сільськогосподарську техніку із обслуговуючим персоналом. Інша юридична діяльність.

Господарська діяльність компанії організована, високоякісне управління, своєчасне та ефективне. Це сукупність суміжних функцій, які послідовно працюють. Виникнення та розвиток кризових явищ в основному пов'язано з недостатньою увагою керівників підприємств до аналітичної роботи і, фактично, опосередковано захищають компанію від виникнення кризи платоспроможності.

Власники та менеджери все частіше шукають аналітичних розрахунків, зокрема фінансового аналізу, для отримання оцінок якості економічної діяльності. Це дозволяє зробити висновки щодо адекватності методів оплати,

коефіцієнтів власних фондів для позикових коштів, обороту капіталу та причин зміни та фінансування. Конкретні види діяльності тощо. Отже, головним завданням сучасної системи управління є розробка ефективної методології оцінки економічної діяльності. Це може свідчити про негативну тенденцію, якщо немає детального аналізу.

Статус активів компанії характеризується складом, місцезнаходженням, структурою та динамікою активів (активів) та зобов'язань (частки та зобов'язання), а опитування проводяться відповідно до фінансової звітності (додаток В).

Проаналізуємо динаміку та структуру майна ТОВ «Преображенське» Оріхівського району Запорізької області за допомогою табл. 2.1.

Аналіз майнового стану показав, що у 2019 році вартість майна ТОВ «Преображенське» Оріхівський район Запорізька область порівняно з 2017 роком збільшилася на 55 млн 704 тис. грн, або на 72,5 %. Вартість необоротних активів збільшилася на 4 млн 213 тис. грн, або на 33,0 %, в тому числі основних засобів на 3 млн 762 тис. грн, або на 29,7 %.

Вартість оборотних активів збільшилася у 2019 році порівняно з 2017 роком на 51 млн 491 тис. грн, або на 80,3 % за рахунок вартості запасів на 42 млн 91 тис. грн, або у 2,1 рази, суми поточної дебіторської заборгованості на 6 млн 314 тис. грн, або на 82,2 %, грошових коштів та їх еквівалентів на 2 млн 648 тис. грн, або у 116,1 рази. Вартість інших оборотних активів у 2019 році порівняно з 2017 роком зменшилася на 3 млн 944 тис. грн, або на 22,4 %.

У структурі майна ТОВ «Преображенське» Оріхівський район Запорізька область протягом досліджуваних років переважає питома вага оборотних активів та становила на кінець 2019 року 87,2 %, що більше порівняно з 2017 роком на 3,8 пункти.

Таблиця 2.1

**Динаміка та структура майна ТОВ «Преображенське» Оріхівського району
Запорізької області за 2017 - 2019 рр.**

Види активів	2017 р.		2018 р.		2019 р.		Відхилення (+;-) 2019 р. до 2017 р	
	сума, тис. грн	у % до під- сумку	сума, тис. грн	у % до під- сумку	сума, тис. грн	у % до під- сумку	суми, тис.грн	у %
Майно - всього	76881	100	118664	100,0	132585	100,0	+55704	+72,5
1. Необоротні активи	12766	16,6	11909	10,0	16979	12,8	+4213	+33,0
1.1. Основні засоби	12683	99,3	11789	99,0	16445	96,9	+3762	+29,7
2. Оборотні активи	64115	83,4	106755	90,0	115606	87,2	+51491	+80,3
2.1. Запаси	38807	60,5	75943	71,1	80898	70,0	+42091	У 2,1 р.
2.1.1. Виробничі запаси	1444	3,7	2265	3,0	2552	3,2	+1108	+76,7
2.1.2. Незавершене виробництво	13934	35,9	33518	44,1	15097	18,7	+1163	+8,3
2.1.3. Готова продукція та товари	23429	60,4	40160	52,9	63249	78,2	+39820	У 2,7 р.
2.2. Поточні біологічні активи	-	-	1639	1,5	4382	3,8	+4382	х
2.3. Поточна дебіторська заборгованість	7680	12,0	11045	10,3	13994	12,1	+6314	+82,2
2.4. Грошові кошти і поточні фінансові інвестиції	23	0,0	133	0,1	2671	2,3	+2648	У 116,1 р.
2.6. Інші оборотні активи	17605	27,5	17995	16,9	13661	11,8	-3944	-22,4

Ефективність використання корпоративної власності характеризується централізацією (ефективність використання ресурсів) та факторами розповсюдження (збільшення розміру власності) для збільшення доходу від продажів. За допомогою способу ланцюгових підстановок та табл. 2.2 визначимо вплив середньорічної вартості майна та ресурсовіддачі на зміну чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ТОВ «Преображенське» Оріхівський район Запорізька область.

Модель факторного аналізу чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ТОВ «Преображенське» Оріхівський район Запорізька область:

$$\text{ЧД} = \text{М} \times \text{РВ}. \quad (2.1)$$

Таблиця 2.2

Вихідна інформація для факторного аналізу чистого доходу (виручки) від реалізації продукції ТОВ «Преображенське» Оріхівський район Запорізька область за 2018 - 2019 рр.

Показник	Умовні позначення	Роки		Відхилення 2019 р. до 2018 р.	
		2018	2019	абсолютне	відносне
Середньорічна вартість майна, тис.грн	М	97772,5	125624,5	+27852	+28,5
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис.грн.	ЧД	58002	176029	+118027	У 3,0 р.
Ресурсовіддача, грн	РВ	0,59	1,40	+0,81	У 2,4 р.

За даними табл. 2.2 проводиться розрахунок умовного значення результативного показника, тис.грн.:

$$\text{ЧД}_{\text{ум}} = \text{М}_1 \times \text{РВ}_0 \quad (2.2)$$

$$\text{ЧД}_{\text{ум}} = 125624,5 \times 0,59 = 74118,46.$$

Загальна зміна (+;-) чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) ТОВ «Преображенське» Оріхівський район Запорізька область, тис. грн:

$$\Delta \text{ЧД} = \text{ЧД}_1 - \text{ЧД}_0 \quad (2.3)$$

$$\Delta \text{ЧД} = 176029 - 58002 = +118027,$$

у тому числі за рахунок факторів:

1. Середньорічної вартості майна:

$$\Delta \text{ЧД}_\text{М} = \text{ЧД}_{\text{ум}} - \text{ЧД}_0 \quad (2.4)$$

$$\Delta \text{ЧД}_\text{М} = 74118,46 - 58002 = +16116,46.$$

2. Ресурсовіддачі:

$$\Delta \text{ЧД}_\text{РВ} = \text{ЧД}_1 - \text{ЧД}_{\text{ум}} \quad (2.5)$$

$$\Delta \text{ЧД}_\text{РВ} = 176029 - 74118,46 = +101910,54.$$

Перевірка розрахунку:

$$\Delta \text{ЧД} = \Delta \text{ЧД}_\text{М} + \Delta \text{ЧД}_\text{РВ} \quad (2.6)$$

$$\Delta \text{ЧД} = +16116,46 + 101910,54 = +118027.$$

Факторний аналіз чистого доходу ТОВ «Преображенське» Оріхівського

району Запорізької області показав, що за рахунок підвищення середньорічної вартості майна підприємства у 2019 році порівняно з 2018 роком на 27 млн 852 тис. грн, або на 28,5 %, сума чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) збільшилася на 16 млн 116,46 тис. грн; за рахунок підвищення ресурсівддачі на 0,81 грн, або у 2,4 рази, сума чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) збільшилася на 101 млн 910,54 тис. грн.

Ключовими елементами аналізу структури капіталу ТОВ «Преображенське» є визначення його складу, співвідношення власного і позикового капіталу і їх динаміка, які наведено в табл. 2.3. Аналіз даних показав, що загальна сума капіталу досліджуваного підприємства у 2019 р. збільшилася порівняно з 2017 р. на 72,5 %. Сума власного капіталу підприємства збільшилася на 60 млн 649 тис. грн або у 8,7 рази за рахунок суми отриманого нерозподіленого прибутку – на 60 млн 648 тис. грн.

Величина зобов'язань та забезпечень у 2019 році порівняно з 2017 роком зменшилася на 4 млн 945 тис. грн, або на 7,2 % за рахунок суми поточних зобов'язань та забезпечень.

У структурі джерел формування капіталу ТОВ «Агросервіс» протягом досліджуваних років переважає питома вага власного капіталу, на кінець 2019 року вона становила 51,7 %, що більше порівняно з 2017 роком на 41,4 пункти.

Ліквідність компанії – це здатність швидко продавати активи та залучати кошти для погашення зобов'язань. Ліквідність компанії характеризується дуже високим відношенням вартості ліквідних активів (грошових коштів та їх еквівалентів, товарних цінних паперів, дебіторської заборгованості) до короткострокової заборгованості. Аналізуючи ліквідність, ми рекомендуємо не лише оцінювати кількість ліквідних активів зараз, але й змінювати ліквідність у майбутньому. Про відсутність ліквідності компанії свідчить той факт, що потреби у фонді компанії перевищують її фактичні доходи.

Таблиця 2.3

**Динаміка та структура джерел формування капіталу
ТОВ «Преображенське» Оріхівський район Запорізька область за 2017 -
2019 рр.**

Види пасивів	2017 р.		2018 р.		2019 р.		Відхилення (+;-) 2019 р. до 2017 р	
	сума, тис. грн	у % до під- сумку	сума, тис. грн	у % до під- сумку	сума, тис. грн	у % до під- сумку	суми, тис.грн	у %
Капітал - всього	76881	100,0	118664	100,0	132585	100,0	+55704	+72,5
1. Власний капітал	7898	10,3	11264	9,5	68547	51,7	+60649	У 8,7 р.
1.1. Зареєстрований (пайовий) капітал	61	0,8	61	0,5	61	0,1	-	х
1.2. Нерозподіле- ний прибуток	7539	95,5	10904	96,8	68187	99,5	+60648	У 9,0 р.
2. Зобов'язання і забезпечення	68983	89,7	107400	90,5	64038	48,3	-4945	-7,2
2.2. Поточні і зобов'язання і забезпечення	68983	100,0	107400	100,0	64038	100,0	-4945	-7,2
2.2.1. Поточна і кредиторська і заборгованість	68650	99,5	67638	63,0	5875	9,2	-62775	-91,4

Проведемо аналіз ліквідності ТОВ «Преображенське» Оріхівський район Запорізька область за допомогою табл. 2.4.

Отже, аналіз ліквідності балансу досліджуваного підприємства показав, що протягом 2017 – 2018 рр. спостерігалася нестача високоліквідних активів та надлишок високоліквідних та низьколіквідних активів. Але за підсумком розрахунків станом на 2017 – 2018 рр. баланс є неліквідним. За підсумком протягом 2019 р. баланс ТОВ «Преображенське» Оріхівський район Запорізька область має ознаки ліквідного у зв'язку з перевагою надлишку низьколіквідних активів над нестачею високо- і середньоліквідних активів.

Основним завданням аналізу фінансової стійкості є визначення здатності компанії протистояти негативному впливу різних факторів (зовнішніх, внутрішніх та непередбачуваних), що впливають на фінансовий стан компанії. За результатами цього аналізу слід зробити висновок про потенціал здійснення господарської діяльності, отримання прибутку з точки зору фінансової

незалежності та підтримання стану компанії.

Таблиця 2.4

Ліквідність балансу ТОВ «Преображенське» Орхівський район Запорізька область за 2017 – 2019 рр., тис. грн

Групи	Види активів та пасивів	Роки		
		2017	2018	2019
A1	Високоліквідні активи	23	133	2671
A2	Середньоліквідні активи	25285	29040	27655
A3	Низьколіквідні активи	38807	77582	85280
A4	Важколіквідні активи	12766	11909	16979
	Разом	76881	118664	132585
П1	Найбільш строкові зобов'язання	68983	68208	31614
П2	Короткострокові зобов'язання	-	39192	32424
П3	Довгострокові зобов'язання	-	-	-
П4	Постійні пасиви	7898	11264	68547
	Разом	76881	118664	132585
Надлишок або нестача платіжних засобів				
A1-П1	високоліквідних активів	-68960	-68075	-28943
A2-П2	середньоліквідних активів	+25285	-10152	-4769
A3-П3	низьколіквідних активів	+38807	+77582	+85280
	Разом	-4868	-645	+51568

Показники структури джерела капіталу відображають взаємозв'язок між частинами балансового зобов'язання. Автономні фактори (інші назви фактори концентрації, фактори незалежності). Коефіцієнт концентрації залученого (концентрованого) капіталу; Фактори фінансової залежності; Рівень фінансової стійкості; Співвідношення фінансового ризику (відношення боргу до власного капіталу, коефіцієнт фінансування, важелі впливу); Коефіцієнт довгострокової заборгованості; Фактори привабливої структури капіталу (коефіцієнт довгострокової заборгованості, коефіцієнт ліквідного боргу); коефіцієнт фінансового впливу; рівень страхової стабільності. Проведемо аналіз показників структури джерел формування капіталу ТОВ «Преображенське», використовуючи дані табл. 2.5.

Таблиця 2.5

**Показники структури джерел формування капіталу ТОВ
«Преображенське»
за 2017 - 2019 рр.**

Показники	Нормативне значення	2017 р.	2018 р.	2019 р.	Відхилення (+; -) 2019 р. до 2017 р.
Коефіцієнт автономії	>0,5	0,103	0,095	0,517	+0,414
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	<0,5	0,897	0,905	0,483	-0,414
Коефіцієнт фінансового ризику	<1	8,734	9,535	0,934	-7,800
Коефіцієнт фінансової стабільності	>1	0,114	0,105	1,070	+0,956
Коефіцієнт поточних зобов'язань	Підвищення	1,000	1,000	1,000	-
Коефіцієнт страхування бізнесу	Підвищення	0,004	0,003	0,002	-0,002
Коефіцієнт страхування власного капіталу	Підвищення	0,038	0,027	0,004	-0,033
Коефіцієнт страхування статутного капіталу	Підвищення	4,902	4,902	4,902	-

Результати виконаних розрахунків свідчать про середній рівень фінансової стійкості ТОВ «Преображенське» за показниками структури джерел формування капіталу. Так, значення коефіцієнта автономії вказує на те, що на кінець звітного року частка власного капіталу у валюті балансу становить 51,7 %. Це на 0,414 пункти більше порівняно з 2017 роком. Коефіцієнт концентрації позикового капіталу зменшився відповідно з 0,897 до 0,483, що свідчить про підвищення рівня фінансової незалежності підприємства від кредиторів.

Індикатор статусу основного капіталу - вказує на зв'язок між балансом та активами. Потенційний коефіцієнт виробництва. Коефіцієнт фактичної вартості активів залишається у власності. Коефіцієнт амортизації (коефіцієнт зносу активів залишається нерезалізованим активом); відношення ліквідних активів до низьколіквідних. Проведемо аналіз показників стану основного капіталу, використовуючи дані табл. 2.6.

Таблиця 2.6

**Показники стану основного капіталу ТОВ «Преображенське»
за 2017 - 2019 рр.**

Показники	Нормативне значення	2017 р.	2018 р.	2019 р.	Відхилення (+; -) 2019 р. до 2017 р.
Коефіцієнт виробничого потенціалу	Збільшення	0,365	0,415	0,290	-0,075
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів у майні	Збільшення	0,165	0,099	0,124	-0,041
Коефіцієнт накопичення амортизації	Зменшення	0,035	0,136	0,178	+0,144
Коефіцієнт співвідношення оборотних та необоротних активів	Збільшення	5,022	8,964	6,809	+1,786

Коефіцієнт майна виробничого призначення ТОВ «Преображенське» у порівнянні з базовим роком зменшився на 0,075 пунктів, тому з точки зору забезпеченості активами основної виробничо-господарської діяльності (основними засобами та оборотними виробничими засобами) підприємство не зберігає фінансову стійкість. Коефіцієнт реальної вартості основних засобів має негативну динаміку – зменшився з 0,165 до 0,124, що вказує на зниження частки основних засобів у валюті балансу.

За динамікою коефіцієнта співвідношення оборотних і необоротних активів ТОВ «Преображенське» дещо підвищило рівень забезпеченості необоротних засобів оборотними коштами. Якщо в 2017 році на 1 грн необоротних активів припадало 5,02 грн оборотних, то в 2019 році – 6,81 грн.

Отже, за переважною більшістю відносних показників підприємство є фінансово стійким із середнім рівнем показників за цим напрямом аналізу.

Використаємо дані табл. 2.7 для оцінки платоспроможності ТОВ «Преображенське» систему показників, які мають назву коефіцієнтів ліквідності.

Таблиця 2.7

**Показники оцінки ліквідності та платоспроможності
ТОВ «Преображенське» за 2017 - 2019 рр.**

Показники	Нормативне значення	Роки			Відхилення (+;-) 2019 р. до 2017 р.
		2017	2018	2019	
Коефіцієнт ліквідності абсолютної	$\geq 0,2$	0,000	0,001	0,042	+0,041
Проміжний коефіцієнт покриття	$\geq 0,7$	0,367	0,272	0,474	+0,107
Загальний коефіцієнт покриття	$\geq 1,5$	0,929	0,994	1,805	+0,876

Розраховані показники оцінки платоспроможності ТОВ «Преображенське» показали, що коефіцієнти є нижче нормативного значення, що говорить про неліквідність та неплатоспроможність досліджуваного підприємства.

Витрати – це зменшення економічних вигод у формі вибуття активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення капіталу (виключаючи зменшення капіталу внаслідок вилучення або розподілу між власниками).

Проведемо аналіз складу, структури та динаміки витрат підприємства (табл. 2.8). За результатами розрахунків виявлено збільшення величини витрат і відрахувань загалом на 48239 тис. грн. (або на 62,5%). В структурі витрат за даними 2019 р. найбільшу питому вагу складає собівартість реалізованої продукції (78,8%). При порівнянні показників 2017 та 2019 років спостерігається збільшення адміністративних витрат на 3924 тис. грн. (у 2,93 рази).

Показник собівартості реалізованої продукції збільшився на 33922 тис. грн. (або на 52,2 %). Одночасно зросли витрати на збут – на 7325 тис. грн. (або у 3,4 рази). Інші витрати також зросли в середньому на 40 %.

В цілому у динаміці досліджуваних років витрати ТОВ «Преображенське» зросли на 62,5% і у 2019 р. склали 125413 тис. грн.

Таблиця 2.8

Структура та динаміка витрат ТОВ «Преображенське» за 2017-2019 рр.

Види витрат і відрахувань	2017 р.		2018 р.		2019 р.		Відхилення (+,-)	
	сума, тис. грн.	питома вага, %	сума, тис. грн.	питома вага, %	сума, тис. грн.	питома вага, %	абсолютне, тис. грн.	відносне, %
1. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	64928	84,1	46009	81,9	98850	78,8	+33922	+52,2
2. Адміністративні витрати	2034	2,6	2603	4,6	5958	4,8	+3924	в 2,93 р.б.
3. Витрати на збут	3047	3,9	5461	9,7	10372	8,3	+7325	в 3,4 р.б.
4. Інші операційні витрати	5586	7,2	2130	3,8	7914	6,3	+2328	+41,7
8. Інші види витрат	1579	2,0	0,0	0,0	2319	1,8	+740	+46,9
Всього витрат	77174	100,0	56203	100,0	125413	100,0	+48239	+62,5

Для досягнення результатів фінансово-економічного попиту потрібні три фактори: собівартість продукції та реалізації, запланована ціна одиниці та реалізація. Тому необхідно постійно аналізувати ці фактори, визначати взаємозв'язок між витратами компанії, продажами, ціною та прибутками та шукати можливості максимізації прибутку, вибираючи найбільш вигідне поєднання змінних витрат та постійних витрат. дотримуватися. Це частина функції процесу управління витратами. Управління витратами - це функція, яка дозволяє економити ресурси та максимізувати дохід від ресурсів. Це процес навмисного формування вартості типу, місця розташування та оператора шляхом постійного контролю рівня витрат та сприяння скороченню. Це важлива функція корпоративного економічного механізму.

Висновки до розділу 2.

Мета діяльності ТОВ «Преображенське» Оріхівського району Запорізької області – проводити незалежну, ініціативну, систематичну економічну діяльність, незалежну відповідальність за прибуток, потім розподіляти між учасниками та досягти економічних та соціальних результатів.

Власники та менеджери все частіше шукають аналітичних розрахунків, зокрема фінансового аналізу, для отримання оцінок якості економічної діяльності. Це дозволяє зробити висновки щодо адекватності методів оплати, коефіцієнтів власного фонду для позичкових коштів, обороту капіталу та причин зміни та фінансування. Конкретні види діяльності тощо. Отже, головним завданням сучасної системи управління є створення ефективних методів оцінки економічної діяльності.

Результати виконаних розрахунків свідчать про середній рівень фінансової стійкості ТОВ «Преображенське» за показниками структури джерел формування капіталу. Так, значення коефіцієнта автономії вказує на те, що на кінець звітного року частка власного капіталу у валюті балансу становить 51,7 %. Це на 0,414 пункти більше порівняно з 2017 роком.

За динамікою коефіцієнта співвідношення оборотних і необоротних активів ТОВ «Преображенське» дещо підвищило рівень забезпеченості необоротних засобів оборотними коштами. Якщо в 2017 році на 1 грн необоротних активів припадало 5,02 грн оборотних, то в 2019 році – 6,81 грн.

Отже, за переважною більшістю відносних показників підприємство є фінансово стійким із середнім рівнем показників за цим напрямом аналізу.

РОЗДІЛ 3

ОБЛІК ВИТРАТ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Облікова політика підприємства щодо обліку і контролю витрат на збут

Облік збутової діяльності підприємств завжди був і є актуальним питанням, адже перетворення товарних фондів підприємства на грошові відіграє важливу роль у виробничому процесі. Воно здійснюється на основі процесу реалізації продукції. На стадії збуту продукції підприємства відшкодовують свої витрати, реалізують вартість додаткового продукту і одержують відповідний прибуток. Реалізація продукції – це визначення доцільності господарської діяльності підприємств і кількісна та якісна оцінка затраченої ними праці.

Уточнення ядра збутової діяльності зі сценічними та функціональними елементами та розширення їх меж вимагає змін в організації та управлінні економічними процесами. Це вимагає створення відповідної інформаційної системи продажу. А саме збір, обробка та синтез ключових даних для внутрішніх та зовнішніх користувачів та забезпечення зворотного зв'язку між елементами економічних механізмів.

Традиційні методи бухгалтерського обліку та управління продажами вимагають управління відповідною інформацією (вибір найкращих та найефективніших рекламних методів та методів, визначення продуктів, що вимагають додаткових зусиль для просування на ринку). Не вдається знайти. У такій ситуації управління операціями та управління продажами ускладнюються.

Аналіз витрат за елементами дозволяє вивчити їх склад, визначити питому вагу кожного елемента, долю живої та уречевленої праці в загальних витратах на виробництво [61, с. 296].

У загальній управлінській моделі збутової політики підприємства провідне місце займають облік та контроль збутової діяльності, що забезпечить

одержання позитивного фінансового результату.

Поглиблений аналіз класифікації витрат дає підставу визначити, що витрати на збут відносяться до витрат операційної діяльності звітного періоду. Їх склад наведено на рис. 3.1.

Рис. 3.1. Склад витрат на збут

Процес продажу є ризикованим через ринкові умови, ціну та інші фактори, які власники бізнесу не можуть собі дозволити. Ризик був визначений одним із основних факторів, що призводять до формування прибутку. Це

дозволяє прогнозувати рівень ризику підприємницької діяльності сільськогосподарських компаній.

Відповідно до розглянутих положень, бухгалтерський облік та аудит витрат збутової діяльності повинен забезпечувати:

- правильне визначення та достовірну класифікація витрат діяльності;
- правильне розмежування витрат за видами діяльності;
- правильне і повне документальне оформлення та своєчасне відображення в регістрах обліку збутових витрат діяльності;
- надання повної, достовірної та неупередженої інформації про збутові витрати діяльності для потреб управління;
- дотримання законодавчих актів при формуванні інформації про понесені витрати;
- повноту та реальність відображення збутових витрат діяльності у звітності підприємства;
- правильне визначення витрат відповідно до облікової політики підприємства;
- правильне віднесення витрат до відповідних звітних періодів;
- повноту: чи справді всі реально понесені витрати відображені у звітності;
- оцінку: правильність визначення витрат відповідно до прийнятої облікової політики;
- правильність відображення: перевірка витрат щодо їх реальності і точності відображення та належності до поточного звітного періоду;
- належність: чи всі відображені витрати належать даному підприємству;
- законність: дотримання законів, інструкцій, положень та інших нормативних документів щодо визначення та відображення витрат;
- достовірність: відповідність показників витрат первинним документам;
- постійність: постійність методів визначення витрат протягом звітного періоду;

– відповідність: віднесення витрат до відповідного звітнього періоду, в якому вони були понесені.

Важливу роль у веденні чіткої фінансово-економічної діяльності є встановлення та дотримання на підприємстві облікової політики підприємства.

Облікова політика – це низка методів та процедур, які компанії використовують для підготовки та подання фінансової звітності. А саме, вибір конкретних методів, форм та конкретних методів бухгалтерського обліку на основі діючих правил бізнесу та характеристик компанії.

Постійне (із року в рік) застосування обраної облікової політики, іншими словами – послідовність, – один із базових принципів бухгалтерського обліку, установлений ст. 4 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Проте це не значить, що, визначивши підходи до обліку активів чи зобов'язань, підприємство вже не вправі буде їх змінити. Таку можливість передбачено в п. 9 П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах». Трансформувати облікову політику дозволено в ситуаціях, коли:

- змінюються статутні вимоги підприємства;
- змінюються вимоги органу, який затверджує положення бухгалтерського обліку (тобто Мінфіну);
- зміни забезпечать достовірне відображення подій або операцій у фінансової звітності підприємства.

Перші два випадки практично трапляються доволі рідко.

Щодо змін облікової політики, які забезпечать достовірне відображення подій або операцій у фінансової звітності підприємства, їх здійснюють, якщо, на думку бухгалтера, використання нових елементів облікової політики достовірніше розкриватиме стан підприємства у фінансовій звітності.

В стандартах не вказано конкретних випадків, коли потрібно змінювати облікову політику. Тому якщо в нормативних документах, якими запроваджують зміни в обліковій політиці, прописано дати їх старту, то саме

від них доведеться відштовхуватися. Проте, необхідно пам'ятати про один з базових принципів бухгалтерського обліку, наведений у ст. 4 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» – послідовності. Тобто постійне (із року в рік) застосування підприємством обраної облікової політики, змінювати яку можна тільки у виключних випадках.

Зауважимо: на кожен окремий рік можна не перепідписувати наказ про облікову політику, а вносити зміни в діючий (базовий). Міністерство фінансів стосовно цього рекомендує: «Розпорядчий документ про облікову політику може бути прийнятий як базисний на час діяльності підприємства, до якого за необхідності вносяться зміни з визначеного часу» (див. згаданий лист Мінфіну № 31-34000-10-5/27793). Якщо ж зміни охоплюють більшу частину тексту або істотно впливають на його зміст, облікову політику доцільно повністю викласти в новій редакції.

Наслідки зміни облікової політики обумовлені п.п. 11 – 13 П(С)БО 6. Облікову політику слід застосовувати щодо подій та операцій із моменту їхнього виникнення, за винятком випадку, коли це неможливо зробити (п.п. 11 та 13 П(С)БО 6). Тобто доведеться переглянути операції, із приводу обліку яких обрано нові підходи, за весь час їхнього проведення й наново провести всі підрахунки так, ніби їх застосовували на підприємстві із самого початку.

Змінюючи облікову політику, треба визначити її вплив на події та операції минулих періодів. Це робиться шляхом компенсації доходу, збереженого на початок звітного року, та надання порівняльної інформації за попередній звітний період (П (С) БО 6, пункт 12). Якщо сума доходу, збережена на початок звітного року, є ненадійною, облікова політика застосовується лише до подій та операцій, що відбуваються після дати зміни облікової політики.

Варто звернути увагу на те, що не будь-яка зміна в наказі про облікову політику потрапляє під визначення змін в обліковій політиці. Яскравий приклад – зміна методу амортизації. Її хоч і прописують у наказі про облікову політику, однак це не що інше, як зміна облікової оцінки. Таку позицію підтвердив і

Мінфін у листі від 02.11.09 р. № 31-34000- 20-23-5535/5708. Тому слід чітко розмежовувати зміни в обліковій політиці від змін в облікових оцінках. Якщо неможливо розрізнити – розглядати як зміну облікових оцінок, облік яких тільки перспективний (п. 14 П(С)БО 6).

На досліджуваному підприємстві Наказ про облікову політику затверджують щорічно. Проаналізуємо, які положення щодо обліку витрат мають знайти відображення у Наказі про облікову політику з урахуванням законодавчих змін 2017 року:

1. Перелік та склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг).

Відповідно до п. 11 П(С)БО 16 «Витрати» підприємства мають установлювати їх самостійно. Вказаний пункт визначає, що до виробничої собівартості належать:

- прямі матеріальні витрати;
- прямі витрати на оплату праці;
- інші прямі витрати;
- змінні загальновиробничі та постійні розподілені загальновиробничі витрати.

Незважаючи на ряд законодавчих невідповідностей щодо обліку загальновиробничих витрат у 2011 році, ці правила надалі залишаться незмінними. Їх включають до виробничої собівартості як у бухгалтерському, так і в податковому обліку (п. 138.8 ПКУ).

2. Перелік і склад змінних і постійних загальновиробничих витрат (основна й додаткова заробітна плата загальновиробничого персоналу та відрахування на соціальні заходи; витрати на водопостачання для технологічного процесу; витрати на енергозабезпечення технологічного процесу тощо). На підставі п. 16 П(С)БО 16 «Витрати» підприємства мають установлювати їх самостійно.

3. Основа змінного розподілу та постійні загальновиробничі витрати.

Згідно з пунктом 16 П (С) БО, змінні загальновиробничі витрати присвоюються кожному об'єкту витрат (рахунок 23) з використанням бази розподілу (часу, заробітної плати, діяльності, прямих витрат тощо) на основі фактичної потужності звітного періоду. .. ВИПРАВЛЕНО - Для кожного об'єкта витрат використовується база розподілу (час, заробітна плата, прями витрати тощо) при нормальній потужності. Накладні витрати залишаються несанкціонованими, включаючи витрати на товари, працю та послуги, що продаються (рахунок 90) у періоді їхнього виникнення.

Оскільки для цілей визначення податкової собівартості загальновиробничі витрати теж підлягають розподілу між виробничою собівартістю та собівартістю реалізації, визначення адекватної бази розподілу – питання актуальне й для податкового обліку.

4. Нормальна виробнича потужність структурних підрозділів (одиниць продукції, обсяг виконаних робіт та наданих послуг тощо) – база для розподілу постійних загальновиробничих витрат, яку будуть застосовувати для цілей як бухгалтерського, так і податкового обліку.

5. Норми витрат із браку.

Цю інформацію краще викласти в окремому наказі по підприємству. Адже за п. 138.7 ПКУ підприємства вправі самостійно визначати допустимі норми технічно неминучого браку в наказі по підприємству за умови обґрунтування його розміру (для врахування під час визначення об'єкта оподаткування). Такі самостійно встановлені платниками податку норми діють до ухвалення відповідних норм КМУ нині такі норми ще не встановлено.

6. Період створення кваліфікаційних активів.

П(С)БО 31 «Фінансові витрати» називає кваліфікаційними активи, які обов'язково потребують суттєвого часу для їх створення. Однак не конкретизує цей відрізок. Звідси й висновок про те, що підприємства можуть визначати його самостійно.

Міністерство фінансів рекомендує вважати кваліфікаційним актив,

створення якого займає більш як три місяці (лист Мінфіну від 01.06.06 р. № 31-34000- 10-5/11601).

Це впливатиме й на облік фінансових витрат у податковому обліку (пп. 138.10.5, п. 146.5 ПКУ). Саме тут необхідно дотримуватися рекомендацій Мінфіну, оскільки самодіяльність призводить до податкових ризиків.

3.2. Документування та обробка облікової інформації щодо витрат на збут

Документація є першим кроком у бухгалтерському обліку і включає реєстрацію та запис інформації про факти, операції, процеси, процеси та узагальнення.

Для реєстрації господарських операцій надаються відповідні ключові документи. Згідно з Положенням про документальне забезпечення записів бухгалтерського обліку, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24.05.1995 року № 88 первинні документи складаються на бланках типових форм, затверджених Міністерством статистики України, а також на бланках спеціалізованих форм, затверджених міністерствами і відомствами України.

Основний документ повинен бути створений під час транзакції. Якщо це не спрацює, вам слід це зробити після завершення. Вони повинні бути отримані бухгалтерією своєчасно і містити повну та точну інформацію про кожну операцію. Структура документообігу повинна мати можливість отримувати інформацію, необхідну для контролю бухгалтерського обліку та поведінки продукції, а також своєчасне оперативне управління.

Залежно від потреб в інформаційній підтримці системи управління, буде виявлено етап управління основним рахунком збутової діяльності, вимоги до первинної реєстрації торгових операцій та можливість реєструвати операції з продажу за різними каналами (рис. 3.2).

Отримати дані про збутові витрати можна завдяки перевірці первинних документів та облікових реєстрів.

Рис. 3.2. Етапи організації первинного обліку збуту в операційній діяльності

З точки зору бухгалтерського обліку процес продажу поділяється на дві частини, що відображають дохід, вартість реалізованих товарів та фінансові результати реалізації. Згідно з опитуванням, маркетингові витрати обмежуються дослідженням ринку, умовами, змінами попиту на товарний товар та маркетинговими витратами, особливо для задоволення потреб споживачів у продажу продукції. а саме. Розмір та структура визначаються кон'юнктурою ринку, деталями товарного товару, вимогами споживачів та стратегічними цілями компанії.

Оплату праці працівникам нараховують, виходячи з обсягів виручки від реалізації товарів або відпрацьованого часу на підприємстві згідно Табеля обліку робочого часу, договорів із продавцями та документів про одержану виручку.

На підставі первинних документів з оплати праці щомісяця складають зведену відомість нарахування й розподілу оплати праці та відрахувань від неї за об'єктами обліку.

Дезінфікуючі засоби, малоцінні та швидкозношувані предмети та інші матеріали відпускають на оптовий склад чи в магазин по лімітно-забірним карткам на одержання матеріальних цінностей та накладними, а списуються відповідними актами.

Якщо працівники, які займаються збутом товарів, одержують кошти на відрядження або в під звіт, то у встановлені терміни вони повинні подати до бухгалтерії підприємства певний перелік документів.

Початковим етапом організації первинного обліку розрахунків з підзвітними особами є оформлення наказу керівника підприємства.

Наказ – це основний документ для направлення працівника у відрядження. Без нього, як ми вже з'ясували, поїздка не вважатиметься відрядженням. Згідно з п.1.1 ч.1 Інструкції про відрядження в наказі відображають:

- пункт призначення;
- назву підприємства, куди направлено співробітника;
- строк відрядження;
- його мету.

Крім цього, в ньому зазначають прізвища і посади відряджених співробітників. Загальні положення Інструкції про відрядження дають керівнику підприємства право в рамках норм на свій розсуд обмежувати суми і цілі використання коштів, виданих на відрядження. Водночас керівник може прийняти рішення про відшкодування витрат, які згідно з нормативними документами, відшкодувати не обов'язково, або збільшити розмір добових.

Усе це відображають у наказі.

Як додаток до наказу додають кошторис витрат на відрядження. У Загальних положеннях Інструкції про відрядження сказано, що підприємство зобов'язане забезпечити відрядженого авансом у розмірах, встановлених нормативно-правовими актами. Його суму визначають за кошторисом витрат.

Виділяють п'ять категорій витрат на відрядження:

- 1) добові (витрати на харчування та особисті потреби співробітника);
- 2) на проїзд до місця, назад і за місцем відрядження;
- 3) на проживання з урахуванням наданих у готелі побутових послуг;
- 4) на оплату телефонних рахунків;

5) реєстрація закордонних паспортів, віз, обов'язкового страхування, трансферів, сплати податків і зборів та інших витрат, пов'язаних з імміграційними правилами, та регулярних поїздок у справах.

Сума, зазначена у звіті, буде вираховуватися як такі витрати, як витрати на відрядження, придбання різних матеріалів, невеликі домогосподарства, витрати на доставку тощо. Ви повинні дотримуватися чинних норм, що регулюють обіг готівки. Відповідальній особі буде передано попередньо сплачену суму, необхідну для здійснення запланованих дій. Це лише в тому випадку, якщо власник не несе відповідальності за правопорушення за попередньо опублікованими даними. Якщо одночасно видається декілька осіб, попередні замовлення видаються на підставі оплати готівкою або вимоги щодо оплати. Тому, подаючи заявку на виплату заробітної плати, касові платіжні доручення повинні видаватися на суму готівки, виданої касою, а не на кожного працівника. Публікуються люди, які несуть відповідальність за право користуватися передоплатою лише з цією метою. При пересиланні коштів з поточного рахунку (валюти) сума, складена на основі звіту, буде видана на основі форми платіжного доручення, яка була визначена.

Документами, що виправдовують витрачання грошей на бізнес-потреби, є:

– Придбання реальних активів: рахунок-фактура для одержувачів готівки реєстраторів, придбаних та відправлених на склад. Рахунки-фактури, податкові накладні, накладні та документи для доставки придбаних активів на склад компанії.

– Про виконану роботу та послуги, що виконуються підрядником: Отримання грошей. Закон про вигідні маршрути замовлення готівки та прийнятих переказів про роботу (послуги) тощо.

– Щодо вартості виплати заробітної плати за тимчасове працевлаштування: Заява про трудовий договір, нарахування заробітної плати та відрахування від підписаних працівників та у встановленому порядку.

– Інші документи - залежно від витрат на проект та пов'язаних цілей бізнес-операцій.

Електроенергія, теплоенергія, водопостачання та водовідведення постачаються на підприємство згідно заключених договорів.

У відповідності з укладеними договорами постачальники виставляють рахунки-фактури на оплату вказаних послуг (тепло-, електро-, водопостачання). В міру оплати вони виписують податкові накладні та акти.

Після одержання документів від постачальників комунальних послуг у бухгалтерії ТОВ «Преображенське» проводять розрахунок комунальних послуг, згідно якого частина комунальних послуг відноситься на певний об'єкт обліку (адміністративні витрати, витрати на збут, інші витрати).

По охороні приміщень ТОВ «Преображенське» заключає договори на охорону безпосередньо кожного об'єкта (складу, магазину, офісу).

На рекламу товару у засобах масової інформації теж укладаються договори. Згідно актів виконаних робіт відповідні суми відносяться до збутових витрат. Подібними документами оформляються і виконані роботи по поточному ремонту складів та магазинів, транспортно-експедиційні послуги, якщо їх виконують підрядчики. Пакувальні матеріали, матеріали, витрачені на ремонт тари, списуються відповідними актами.

В окремих випадках при організації збутової діяльності ТОВ «Преображенське» страхує свій товар. Про це укладаються договори страхування та від страховальників надходять страхові поліси, сплачені по них суми теж відносяться до витрат на збут.

3.3. Синтетичний та аналітичний облік витрат на збут

Під час реалізації товарів виникають витрати, безпосередньо пов'язані з самою реалізацією: оплата праці продавців, вантажників, транспортні роботи, амортизація основних засобів (торгового обладнання, торгових приміщень, касових апаратів), опалення, освітлення торгових приміщень та ін. Всі вони відносяться до витрат на збут, облік яких ведеться на активному рахунку 93 «Витрати на збут». Дебет з рахунку, включаючи нараховані витрати на збут (вартість пакувальних матеріалів, доставка продукції, товари за контрактом, витрати на маркетинг та рекламу, заробітна плата для продавців, дистриб'юторів, торгового персоналу, депресія тощо. Будуть відображені загальні фіксовані витрати на ремонт та обслуговування). . Активи залишались реальними, використовуваними для забезпечення збуту продукції, товарів, робіт та послуг), по кредиту – списання на рахунок 79 «Фінансові результати».

На рахунку 93 «Витрати на збут» обліковують та накопичують витрати, пов'язані з реалізацією.

Аналітичний облік витрат на збут в ТОВ «Преображенське» ведеться у відомостях в розрізі статей витрат та за економічними елементами. При організації обліку за центрами витрат відповідні регістри ведуть в розрізі складів і служб, пов'язаних зі збутом готової продукції.

Кореспонденція рахунків по рахунку 93 «Витрати на збут» ТОВ «Преображенське» наведена в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Господарські операції по рахунку 93 «Витрати на збут»

Дата	Вид операції, номер документа	Назва аналітичного рахунка		Кореспонденція рахунків		Сума
		Дт	Кт	Дт	Кт	
15.03.2017	Надходження товарів і послуг ПЗ000000114 від 15.03.2017 Послуги	Госп. д-сть витрати на збут транспортні послуги	ТОВ "Зінківський елеватор" Надходження товарів і послуг ПЗ000000114 від 15.03.2017	93	631	52,87
06.07.2017	Списання товарів ПЗ000000479 від 06.07.2017 Списані ТМЦ	Госп. д-сть АТП дизпаливо	Опод. ПДВ Дизпаливо Надходження товарів і послуг ПЗ000000161 від 17.04.2017 склад ПММ	93	203	198 505,87
23.07.2017	Надходження товарів і послуг ПЗ000000439 від 23.07.2017 Послуги	Госп. д-сть ТОВ "Кононівський елеватор" збереження продукції	ТОВ "Кононівський елеватор" Надходження товарів і послуг ПЗ000000439 від 23.07.2017	93	631	220 286,55
24.07.2017	Надходження товарів і послуг ПЗ000000573 від 24.07.2017 Послуги	Госп. д-сть ПРАТ "Запорізьке ХПП" послуги елеватора	ПРАТ "Полтавське ХПП" Основний договір Надходження товарів і послуг ПЗ000000573 від 24.07.2017	93	631	227 948,12
15.08.2017	Списання товарів ПЗ000000646 від 15.08.2017 Списані ТМЦ	Госп. д-сть ПРАТ "Запорізьке ХПП" дизпаливо	Опод. ПДВ Дизпаливо Надходження товарів і послуг ПЗ000000162 від 19.04.2017 склад ПММ	93	203	231 301,16
11.09.2017	Списання товарів ПЗ000000778 від 11.09.2017 Списані ТМЦ	Госп. д-сть ПРАТ "Запорізьке ХПП" транспортні послуги	Опод. ПДВ Дизпаливо Надходження товарів і послуг ПЗ000000529 від 10.08.2017 склад ПММ	93	203	241 937,20
31.10.2017	Списання товарів ПЗ000001021 від 31.10.2017 Списані ТМЦ	Госп. д-сть ТОВ СП "Нібулон" Затрати по ПММ	Опод. ПДВ Дизпаливо Надходження товарів і послуг ПЗ000000570 від 30.08.2017 склад ПММ	93	203	256 749,98

Загальний метод розрахунку витрат на продаж елемента такий же, як метод обліку собівартості продукції. Тобто елементи витрат формуються на

першому етапі та амортизуються з фінансовими результатами на другому етапі.

Внутрішній облік визначає ймовірність забезпечення витрат прямо чи опосередковано відповідним видом товару. Непрямі витрати вказуються на кожен товар.

Дані зі списку аналітичного бухгалтерського обліку переносяться до ордеру журналу, наприкінці місяця остаточні дані переносяться до книги. Головна книга розраховує дебетові та кредитні продажі для кожного рахунку.

Основні книги зазвичай використовуються для узагальнення даних про замовлення журналів, перехресної перевірки приміток, створених окремими рахунками, та створення балансів. Ми рекомендуємо розподіляти вартість цих видів продукції, що продається, за певним зовнішнім фінансовим обліком, вартість продажу, оскільки це може спричинити ефективність. У цьому випадку вартість може розподілятися щомісяця таким чином [25, с. 145]:

а) витрати загального характеру – між видами реалізованої продукції пропорційно до її виробничої собівартості;

б) транспортні витрати (якщо їх питома вага є значною) – за видами реалізованої продукції, їх просто списують наприкінці місяця.

Дослідження показують, що поточна модель бухгалтерського обліку зменшує значення аналізу показників витрат та ускладнює ціновий процес. Щоб встановити витрати на збут до суми ваших прямих витрат на продаж, вам потрібно надати окремі можливості бухгалтерського обліку для прямого та непрямого маркетингового та збутового бізнесу.

Відображення рахунків 90 лише на собівартість виробництва продукції, яка може бути продана, автоматично порушує спостереження за економічними процесами на стадії виробника і чітко показує активність збуту з додатковими заходами для просування продукції на ринок. Цього зробити не можна, і як результат, виникають додаткові витрати.

Виходячи з цього заслуговує на увагу підхід щодо зміни назви і призначення рахунка 90 із «Собівартість реалізації» на «Комерційна

собівартість». Це дасть можливість вдосконалити методикау обліку витрат збутової діяльності, які відображаються на рахунках 90 «Собівартість реалізації» та 93 «Витрати на збут» [12, с. 216].

Результати опитування вказують на те, що аналітичний облік продажів слід поглибити, щоб поліпшити управління та контроль збутової діяльності. Аналітичний облік повинен забезпечувати можливість аналізу доходів від продажів та відбору доступних та недоступних продажів. У цьому випадку обсяг, якість та ефективність аналітичної інформації залежить від факту представлення економічного процесу, під час якого надається резерв та можуть бути визначені фінансові результати.

Характерне опитування аналітичних бухгалтерських організацій показало, що діяльність зі збуту, яка забезпечує можливості для отримання фінансових результатів, знаходиться в межах між зовнішнім та внутрішнім середовищем компанії. Інші економічні процеси (постачання, виробництво) сильно залежать від політики збуту (ринку).

З метою диференціації зовнішнього та внутрішнього середовищ для вдосконалення аналітичного обліку визначається схема взаємозв'язків між економічними процесами та вплив ринку на них (рис. 3.3).

В умовах економічного становлення за допомогою аналітичних систем бухгалтерського обліку необхідно відокремити дані бухгалтерського обліку внутрішніх та зовнішніх користувачів (особливо для складання звітності) та посилити внутрішній контроль процесу продажів. Для цього передбачається окреме ведення рахунків аналізу доходів і витрат за напрямками, площею збуту та сегментом ринку.

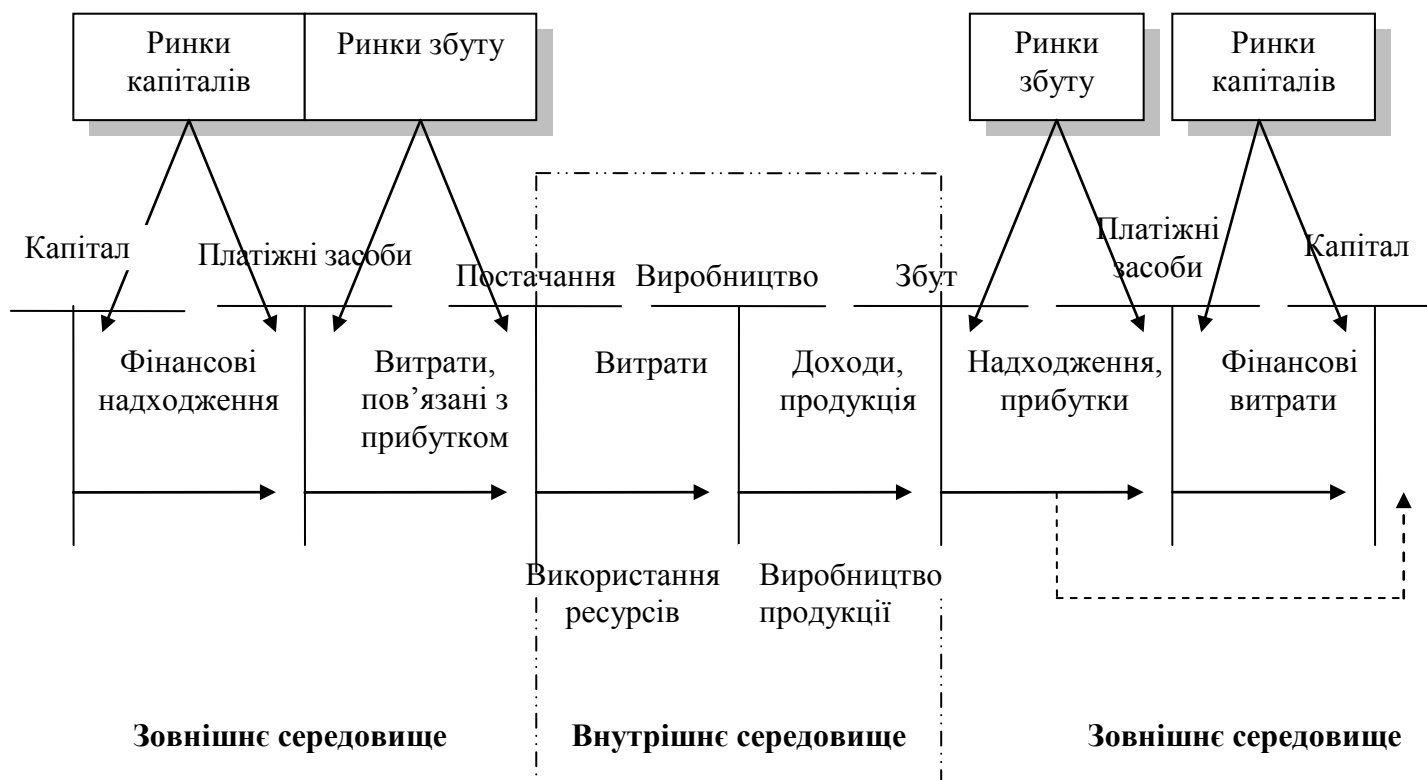

Рис. 3.3. Схема взаємозв'язків між господарськими процесами з урахуванням впливу ринків збуту [3, с. 121]

Результати аналітичного обліку рекомендують визначити важливі аспекти процесу збуту. Їх слід розглядати як окремі економічні категорії: товарний та кількість проданої продукції, витрати на збут, прибуток та прибуток, витрати на збут, прибутки та збитки. Інші поняття та категорії можна назвати об'єктами бухгалтерського обліку, якщо вони можуть бути корисними для споживачів бухгалтерської інформації.

Критеріями детального аналізу бухгалтерських даних для визначення фінансових результатів продажу сільськогосподарської підприємницької діяльності є наступні: Напрямок потоку інформації (зовнішній, внутрішній). Цільовий аналіз (усі компанії, відділи (магазини, команди), типи товарів за ринком); поділ періоду часу (конкретний період, поточна дата). Категорія витрат

Ця практика може створити ефективну систему управління

корпоративним бухгалтерським обліком та внутрішню звітність та значно покращити якість внутрішнього контролю.

Можна легше використовувати інформацію про рахунок витрат на збут та направити звіти про звіт про продаж для формування даних оперативного аналізу про діяльність з продажу та результати діяльності. Менеджмент надає можливість управляти витратами на збут і оцінити доцільність впровадження на ключовому етапі процесу збуту (від прогнозування дослідження ринку до управління збутовою діяльністю). Цю інформацію можна використовувати як внутрішній звіт про операції з продажу.

3.4. Проект автоматизації обліку витрат збутової діяльності

Система бухгалтерського обліку, яка ґрунтується на використанні високоефективної обчислювальної техніки є особливою формою бухгалтерського обліку, що відповідає сучасним вимогам управління.

Широкий спектр програмних продуктів для автоматизації обліку різних типів підприємств ставить складне завдання перед потенційним споживачем: вибрати оптимальне рішення з безлічі незнайомих, незвичайних варіантів та їх комбінацій.

Базові можливості програми повинні відповідати потребам підприємства. Тому перед вибором майбутньої системи важливо визначити, якими видами діяльності займається підприємство і в яких галузях працює.

Досліджуване підприємство ТОВ «Преображенське» не використовує програмне забезпечення в організації облікових процесів. З метою апробації автоматизації досліджуваної ділянки обліку візьмемо за основу конфігурацію «Бухгалтерія сільськогосподарського підприємства для України». Функціонування такого модуля можливе тільки з платформою «1С: Підприємство» версії 8.1.14 і вище.

Основні функції програми:

1. Бухгалтерський та податковий облік відповідно до національних стандартів України.

2. Гарантоване вирішення всіх завдань, з якими стикається корпоративний бухгалтерія, від обробки ключових документів до формування регульованих звітів.

3. Податковий облік у контексті деяких видів ПДВ (за бажанням): письмова книга продажів, придбання та повернення ПДВ.

4. Аналіз інших продажів, сукупного доходу та витрат.

У конфігурації автоматизовані наступні ділянки обліку:

1. Облік в рослинництві. Введено поняття «технологічної операції». Усі документи щодо реєстрації фактів виконаної роботи збирають дані в контексті типових технічних операцій. Структура входу в програму програми та графічне представлення схеми поля є можливим. Витрати готовності до виробничої діяльності включають сукупні з точки зору польових, заводських та статей витрат. Забезпечує механізм розподілу витрат, пропорційний площі поля, аналіз витрат та основні розрахунки витрат.

2. Облік взаєморозрахунків з оренди землі (облік пайовиків). Автоматично застосовується розрахунок та зменшення витрат. Оплата може бути здійснена будь-яким іншим способом, крім готівки, включаючи готівку, готову продукцію та товари. Виконайте автоматичний розрахунок витрат і відрахувань

3. Облік тваринництва. Тварини враховуються за загальним розрахунком, головою та вагою. Бухгалтери можуть переглянути в системі всі торгівлі, пов'язані з реєстрацією тварин від нащадків до забою.

4. Облік транспорту і сільгосптехніки. Програма записує листки накладних та реєстрацію, відстежує паливо, зчитує спідометри, балансує баки, розраховує споживання палива за критеріями та обчислює показники миру. Крім того, ви можете проаналізувати вартість утримання парку тракторних

двигунів для водіїв, механіків та помічників.

5. Облік переробки та допоміжних виробництв реалізований з можливістю розрахунку фактичної собівартості і аналізу структури собівартості готової продукції.

6. Облік інших витрат. Це робиться в контексті відділів, об'єктів (груп імен) та статей витрат. Реалізовано механізм розподілу витрат та аналізу, розрахунок фактичної собівартості готової продукції.

7. Розширені можливості по розрахунку заробітної плати. Облік персоналу; Гнучкі системи встановлюють тип і групу розрахунків. Розрахунок лікарняного. Створюйте стандартні та організовані звіти. Виплата нарахованої заробітної плати може здійснюватися в касі компанії, на банківській картці, а також у послугах, товарах та продуктах.

За допомогою «1С:Підприємство 8. Бухгалтерії сільськогосподарського підприємства для України» можна вести бухгалтерський і податковий облік господарської діяльності кількох компаній окремо та на загальній інформаційній основі (та окремі організаційні ролі, в яких можуть діяти підприємці). Це корисно, якщо ділова діяльність тісно пов'язана. Його можна створити індивідуально, використовуючи загальний перелік продуктів, підрядників (ділових партнерів), працівників, складські приміщення тощо, а також обов'язкові та спеціальні звіти.

Програма «1С: Бухгалтерія» має компонентну структуру.

Автоматизація обліку витрат проводиться за наступними етапами:

- 1) настройка плану рахунків;
- 2) настройка довідників;
- 3) налагодження аналітичного обліку;
- 4) введення первинної інформації;
- 5) отримання звітності.

Довідники (Каталог) – це спеціальний інструмент, що зберігає список об'єктів бухгалтерського обліку того самого типу і зберігає параметри, що

складають об'єкт. Кожен об'єкт каталогу має власний код, який дозволяє програмі ідентифікувати незалежно від значення інших параметрів, включаючи його назву. Як правило, кожен тип субакунa відповідає окремому каталогу.

Так, наприклад, список працівників підприємства зберігається в довіднику «Співробітники», а для введення основних засобів використовується довідник «Необоротні активи», для збереження інформації про затрати підприємства використовують довідник «Види затрат». Кожне поле в діалоговій формі «Документ» або «Операція» має певний тип значення. Якщо цей тип – це число, рядок або дата, можна ввести це поле безпосередньо з клавіатури. Крім того, якщо цей тип є елементом довідника, при доступі до цього стовпця автоматично відобразатиметься список елементів у довіднику, з якого бухгалтер повинен вибрати бажане значення. Крім того, більшість елементів каталогу не тільки називаються, але й включають інші параметри. Наприклад, для основних фондів, інвентарних номерів, початкових витрат, бухгалтерських рахунків, рахунків та предметів оцінки, дат введення в експлуатацію тощо. Ці параметри можна використовувати для автоматичного програмування під час створення подань або друкованих документів.

Програма «1С: Бухгалтерія» дозволяє поповнювати перелік довідників типової конфігурації, створюючи необхідні довідники самостійно.

Список опорних елементів у програмі "1С: Бухгалтерія" може бути багаторівневим. У цьому випадку кожен рядок у каталозі поділяється на два типи: елементи каталогу та групи каталогів. Групи дозволяють перейти на нижчий рівень у багаторівневій директорії. Багаторівневі каталоги дозволяють детально вказати, яку інформацію ви вводите та зберігаєте. Елементи та групи елементів у багаторівневій директорії можуть передаватися з однієї групи в іншу. Програма «1С: Бухгалтерія» дозволяє створювати багаторівневі довідники з вкладеністю до 10 рівнів.

Ви можете скопіювати різні елементи в каталозі, тому найкраще подумати про їх групування перед тим, як почати вводити в каталог.

Основними критеріями групи повинні бути конкретні критерії аналізу бухгалтерської інформації (отримання звітів). Потім можна розділити групу елементів на підгрупи (дуже корисно для складання стандартних бухгалтерських звітів) для опису стану економічних активів для кожної окремої групи.

Ви можете виконувати різні дії над елементами та групами елементів у каталозі:

- змінювати назву;
- змінювати значення реквізитів (параметрів);
- переміщувати з однієї групи до іншої;
- знищувати (позначати на знищення);
- здійснювати пошук за назвою та іншими реквізитами;
- сортувати, копіювати тощо.

Справжня конфігурація дає можливість вести облік всіх доходів і витрат організації в розрізі декількох видів здійснюваної організацією діяльності здійснюються в довіднику «Види діяльності».

В даній роботі використовуються довідники «Види діяльності» і «Види витрат» (додаток Д.1).

В більшості випадків вид діяльності вказується безпосередньо в формах тих документів, які формують проводки по доходах чи витратах.

Відповідно в кінці місяця фінансові результати будуть отримані незалежно в розрізі кожного виду діяльності.

В деяких випадках вид діяльності жорстко визначається для елементів довідників. Наприклад, для кожного співробітника (в довіднику «Співробітники») повинен бути вказаний вид діяльності на який будуть відноситися витрати по нарахуванню співробітнику заробітної плати.

Якщо нам не потрібно вести облік в розрізі декількох видів діяльності, залишимо в цьому довіднику лише один елемент «Основна діяльність». Заповнимо константу «Вид діяльності по замовчуванню» цим елементом

довідника. Після цього даний вид діяльності буде підставлятися в однойменний реквізит по всіх реквізитах і довідниках.

Довідник «Види витрат» містить список видів витрат. Довідник використовується як при редагуванні документів, так і для ведення аналітичного обліку по бухгалтерських рахунках (в нашому прикладі рахунки 91 та 92).

Каталог має тришарову структуру. Для кожного елемента каталогу потрібно ввести ім'я та вказати обліковий запис наприкінці місяця, який потрібно отримати на основі цієї статті. Ця інформація буде використовуватися при проведенні документа «Фінансові результати» у режимі «Закриття елементів витрат».

Включений прапорець «Відноситься до загальновиробничих витрат» є ознакою того, що поточна стаття витрат є об'єктом аналітики рахунка 91 «Загальновиробничі витрати».

Кожна операція містить одну або кілька публікацій, що відображають ділові операції у фізичному та фінансовому обліку. Тоді кожна публікація включає одне або кілька повідомлень. Публікації, що містять кілька розмов, називаються складними. Для складних подань дебет одного рахунку відповідає списанню декількох рахунків і навпаки.

Стандартні операційні шаблони використовуються для виконання стандартних операцій.

Створення шаблону типової операції відбувається в режимі «1С: Бухгалтерія», що дозволяє бухгалтеру самостійно виконувати налагодження програми відповідно до своїх потреб.

Програма забезпечує найефективніший спосіб написання допису про реальність економічної діяльності: редагування комунікаційного рахунку для документа.

Для автоматизації оприбуткування запасів чи послуг що відносяться на витрати збуту підприємства передбачено два документи. Перший з них –

«Прибуткова накладна» (додаток Д.2), введені прибуткові накладні зберігаються в однойменному журналі. Другий – «Рахунок вхідний» вводять за умови одержання від постачальника рахунка-фактури, у разі передоплати цей документ може відігравати роль замовлення.

Якщо передоплати немає, тобто запаси отримані від постачальника і лише потім будуть оплачені, то введення документа «Рахунок вхідний» не обов'язкове. У цьому випадку роль замовлення під час оплати відіграє «Договір» або та ж сама «Прибуткова накладна», якою і оприбутковують запаси на підприємстві. Якщо ж постачальник виписав рахунок і цей рахунок було оплачено до одержання товару (передоплата), то потрібно обов'язково використати документ «Рахунок вхідний». Тоді в разі одержання виробничих запасів слід вводити «Прибуткову накладну» на підставі документа «Рахунок вхідний».

Для автоматизації списання виробничих запасів на витрати збуту підприємстві призначено документ «Списання ТМЦ» (додаток Д.3).

Заповнення форми даного документа слід починати з вибору складу, з якого будуть списані запаси (наприклад, паливний склад №2), витратного рахунка, на який буде списано облікову вартість об'єктів (рахунок 93), відповідних статей аналітики цього рахунку. Також слід вказати причину списання, яка буде потрібна для формування друкованої форми акту списання.

Для автоматизації отримання вихідної та звітної інформації пов'язаної з нарахуванням розрахунку сум відрахувань і утримань, в типовій конфігурації програми «1С: Бухгалтерія», передбачений відповідний документ: «Нарахування заробітної плати».

За допомогою документа «Нарахування заробітної плати» можливе виконання декількох операцій:

- нарахування заробітної плати працівникам підприємства;
- формування відомості нарахування авансу;
- внесення до інформаційної бази залишків взаєморозрахунків зі

співробітниками на початок звітнього періоду.

При використанні бухгалтерської програми «1 С: Бухгалтерія» порядок комп'ютеризації обліку витрат на збут наступний.

Документ «Картка рахунка» (додаток Д.4) є регламентованим та призначеним для виконання наступних операцій: закриття рахунків обліку загальновиробничих витрат і визначення кінцевого фінансового результату діяльності підприємства, тобто закриття всіх рахунків обліку доходів та витрат (рахунків класу 7,9) на відповідні субрахунки 79 рахунку.

Кожна з перерахованих операцій відповідає певному етапу визначення фінансових результатів підприємства (режиму роботи документа) і задається безпосередньо у реквізиті «Визначення фінансових результатів» його діалогової форми.

На етапі ««Визначення фінансових результатів» відбувається списання сальдо рахунків обліку доходів та витрат підприємства на відповідні субрахунки рахунку 79 «Фінансові результати».

Отримати більше інформації про наявність та переказ коштів компанії є аналітичний облік. Аналітичний обліковий потенціал та кількість розділів, доступних для одного рахунку, визначаються в процесі конфігурації програми.

В програмі «1С: Бухгалтерія» аналітичний облік організовується за допомогою спеціального механізму «субконто». Етап конфігурації визначає перелік можливих типів суб-рахунків. Субрахунки - це сукупність подібних об'єктів в аналітичному обліку. Так, всі основні засоби утворюють вид субконто «Основні рахунки», всі матеріали, відповідно, – «Матеріали» і т.д.

Ведення аналітичного обліку для конкретних рахунків визначається шляхом створення субрахунків, які були створені в таблиці рахунків. Коли аналітичні бухгалтерські рахунки створюються з використанням декількох субрахунків, такий аналітичний облік називається багаторівневим. З іншого боку, якщо один із субрахунків є багаторівневим довідником, аналітичний облік може бути багаторівневим.

У програмі "1С: Бухгалтерія" ви маєте можливість отримувати різні системи аналізу рахунків у вигляді синтетичних рахунків. Повністю поділіться основною інформацією. Кожна система враховує груповий аналіз та узагальнює інформацію для адміністративних цілей на основі конкретних принципів, визначених типом субконто.

Аналітичний облік може управлятися на субрахунках, може містити 3-5 різних розділів аналізу та керувати аналітичними методами бухгалтерського обліку в необхідних розділах. По рахунку 93 «Витрати на збут» аналітичний облік ведеться в розрізі видів діяльності та видів затрат.

Програма реалізує можливість обробки організованих та стандартизованих звітів. Налаштування за замовчуванням включають деякі стандартні звіти. Стандартна звітність - це комплексна система, яка дозволяє створювати кілька звітів на основі більш детальних звітів про дані звітів. Вони призначені для збору даних про результати бухгалтерських проводок у різних розділах. Звіт можна створити, використовуючи графік облікового запису, що використовується програмою, незалежно від змісту або призначення конкретного облікового запису. Ви можете використовувати стандартні звіти, щоб отримати загальну та детальну інформацію про всі сфери бухгалтерського обліку.

Використовуйте меню пункту звіту для роботи зі «Отчетность». Ви повинні ввести кількість параметрів, що визначають склад даних, що містяться у звіті (обліковий період даних буде опублікований шляхом введення дати початку та закінчення та інших параметрів (наприклад, типу валюти)).

Програма також надає можливість зберігати набір параметрів для конкретного типу звіту для подальшого використання, а також можливість фільтрувати (описувати) звіт у перегляді. Найнижчий рівень деталізації робить перехід до певної поштової операції.

Розглянемо перший найуживаніший в бухгалтерській практиці звіт зі списку – «Оборотно-сальдову відомість» (додаток Д.5). Дана відомість повинна

містити інформацію про залишки на початок і кінець періоду по рахунку 93 про обіги за дебетом і кредитом впродовж цього періоду по рахунку.

Оскільки по рахунку 93 «Витрати на збут» ведеться аналітика, то доцільно одержати розподіл залишків і обігів щодо конкретних об'єктів аналітичного обліку (субконто). Таку інформацію можна отримати сформувавши звіт «Оборотно-сальдова відомість по рахунку».

Звіт «Аналіз рахунка» (додаток Д.6) надає інформацію про обіги рахунка з іншими рахунками за обраний період, а також про сальдо на початок і кінець періоду.

Звіт «Аналіз рахунка по субконто» містить підсумкові суми обігів рахунка в кореспонденції з іншими рахунками за звітний квартал, а також залишки на рахунку станом на початок і кінець періоду в розрізі об'єктів аналітичного обліку. Необхідний для рахунків, по яким ведуть аналітичний облік.

Варто відзначити досить значний якісний рівень технологічної платформи нового покоління, на якій базується Конфігурація «1С Бухгалтерія підприємства 8». Вона має найбільш повну інформаційно-методичну підтримку, реагує на всі доповнення діючого законодавства країни.

Тому автоматизація підприємств із використанням програми «1С Бухгалтерія» версії 8.1 або новішої має дуже важливі переваги для підприємців, малих та середніх підприємств, а також великих компаній. Також можна відзначити, що на ранніх етапах популярності він став отримувати корисний і простий облік, щоб стати галузевим стандартом для вирішення бухгалтерських проблем.

Висновки до розділу 3.

Детальний аналіз сучасних методів бухгалтерського обліку показав, що дані про витрати на продаж можна отримати, перевіривши первинні документи

та бухгалтерські записи. В бухгалтерському обліку процес продажу поділяється на окремі частини, що відображають дохід, вартість проданих товарів та фінансові результати продажу. Згідно з опитуванням, маркетингові витрати обмежені для дослідження ринку, його ситуації, зміни попиту на товарну продукцію та маркетингових витрат, в основному спрямованих на задоволення потреб споживачів у продажу продукції. Їх розмір і структура визначаються ринковими умовами, товарними деталями товару, споживчим попитом та стратегічними цілями компанії.

На основі первинного документа про оплату праці інтегрований звіт про нарахування та розподіл винагороди та відрахувань з нього редагується щомісяця.

Під час реалізації товарів виникають витрати, безпосередньо пов'язані з самою реалізацією: оплата праці продавців, вантажників, транспортні роботи, амортизація основних засобів (торгового обладнання, торгових приміщень, касових апаратів), опалення, освітлення торгових приміщень та ін. Всі вони відносяться до витрат на збут, облік яких ведеться на активному рахунку 93 «Витрати на збут». Дебет з рахунку, включаючи визнані витрати на збут (вартість пакувальних матеріалів, доставка продукції, продукція за контрактом, витрати на маркетинг та рекламу, заробітна плата для продавців, дистриб'юторів, торгового персоналу, депресія тощо. Будуть відображені загальні фіксовані витрати на ремонт та обслуговування). Активи залишались реальними, використовуваними для забезпечення збуту продукції, товарів, робіт та послуг), 79 Рахунок амортизації у позиції «Фінансові результати».

Дані з реєстрів аналітичного обліку переносять до журналів-ордерів, звідки, наприкінці місяця, підсумкові дані переносять до головної книги, в якій підраховують обороти по дебету і кредиту кожного рахунка.

Характерне опитування аналітичних бухгалтерських організацій показало, що торгова діяльність, що забезпечує можливості для отримання фінансових результатів, є межею між зовнішнім та внутрішнім середовищем

компанії. Інші економічні процеси (постачання, виробництво) сильно залежать від політики збуту (ринку). В умовах економічного становлення за допомогою аналітичних систем бухгалтерського обліку необхідно відокремити дані бухгалтерського обліку внутрішніх та зовнішніх користувачів (особливо для складання звітності) та посилити внутрішній контроль процесу продажів.

З метою диференціації зовнішнього та внутрішнього середовищ для вдосконалення аналітичного обліку визначається схема взаємозв'язку між економічними процесами та розглядається вплив ринку збуту. Для цього передбачається окреме ведення рахунків аналізу доходів і витрат для напрямків, районів продажу та сегментів ринку.

Критеріями детального аналізу бухгалтерських даних для визначення фінансових результатів продажу сільськогосподарської підприємницької діяльності є такі: Напрямок потоку інформації (зовнішній, внутрішній). Цільовий аналіз (усі компанії, відділи (магазини, команди), типи товарів за ринком); поділ періоду часу (конкретний період, поточна дата). Категорія витрат

Ця практика дозволяє управляти ефективною адміністративною системою бухгалтерського обліку та внутрішньої звітності у вашій компанії та значно покращити якість внутрішнього контролю.

РОЗДІЛ 4 АУДИТ ВИТРАТ ЗБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

4.1. Мета і завдання аудиту витрат на збут

Основною метою управління продажами є використання даних бухгалтерського обліку операцій збуту для реалізації ряду кроків для забезпечення ефективного управління продажами на рівні системи управління підприємством. Нам потрібно посилити наш внутрішній контроль, оскільки ми повинні мінімізувати ризик продажів у нашому бізнесі.

Метою аудиту витрат на збут є:

- Перевірити точність класифікації невиробничих витрат.
- Перевірте повне відображення витрат на бухгалтерський облік.

Під час підтвердження вартості операційної діяльності слід дотримуватися наступних процедур аудиту:

- перевірте правильність розподілу витрат на витрати на збут.
- перевірте структуру витрат для кожного товару відповідно до класифікації, що використовується компанією.
- перевірте структуру витрат для кожного місця витрат відповідно до класифікації, що використовується компанією.
- перевірте наявність та повноту документів, щоб перевірити витрати.
- перевірка відповідності записів аналітичного й синтетичного обліку на рахунку 93 «витрати на збут» записам у головній книзі, звітності;
- перевірка організації ведення аналітичного обліку витрат на збут;
- перевірка правомірності і своєчасності внесення витрат до складу витрат на збут певного періоду.

Для досягнення цієї мети формулюється завдання системи управління продажами:

1) Переконайтесь, що політика збуту сільськогосподарської компанії відповідає напряму обраної діяльності та стратегії розвитку.

2) Відповідно до законності операції продажу.

3) Забезпечити фінансову, економічну та ринкову стабільність компанії та стабільність її діяльності.

4) Аналіз ефективності та надійності методів бухгалтерського обліку операцій продажу, що здійснюються компанією.

5) Можливість продажу та підтримання належного використання (наявність запасів та контроль використання, запобігання втратам та крадіжкам, ефективність та раціональність операцій продажу).

Продаж аудиту витрат розглядає процеси та явища, відображені в документації, і пов'язаний з торговою діяльністю суб'єкта господарювання. Тема дослідження містить інформацію для аудитора для створення ряду фактів, пов'язаних із збутовою діяльністю. Дослідження не обмежуються вивченням фінансових звітів, оскільки сфера комерційних роздумів ширша.

До предметної області дослідження в першу чергу слід віднести інформацію про:

- технологію реалізації;
- торгівельне обладнання;
- структуру відділу маркетингу (збуту).

Детальному вивченню підлягають також:

- посадові інструкції персоналу;
- звітність (фінансова, статистична, оперативна);
- реєстри обліку;
- первинні документи;
- пояснення та інформація персоналу суб'єкта господарювання;
- наказ про облікову політику.

У наказі про облікову політику обов'язково вивчають такі питання:

- методи обліку витрат;
- перелік та склад статей витрат на збут;
- методи нарахування заробітної плати;

- методи списання виробничих запасів;
- методи списання малоцінних та швидкозношуваних предметів та відображення зносу малоцінних необоротних активів;
- порядок закриття рахунків бухгалтерського обліку та визначення фінансових результатів діяльності.

У ході перевірки аудитор повинен орієнтуватися на вимоги податкового законодавства. Так, відповідно до ст. 138 Податкового кодексу України, витрати, що враховуються при обчисленні об'єкта оподаткування, складаються із: витрат операційної діяльності та інших витрат, визначених згідно з пунктами 138.5, 138.10 - 138.12 Податкового Кодексу;

До складу інших витрат включаються:

- загальновиробничі витрати;
- адміністративні витрати, спрямовані на обслуговування та управління підприємством;
- витрати на збут.

Витрати на збут включають витрати, пов'язані з реалізацією товарів, виконанням робіт, наданням послуг, а саме:

- а) витрати на пакувальні матеріали для затарювання товарів на складах готової продукції;
- б) витрати на ремонт тари;
- в) оплата праці та комісійні винагороди продавцям, торговим агентам та працівникам підрозділів, що забезпечують збут;
- г) витрати на рекламу та дослідження ринку (маркетинг), на передпродажну підготовку товарів;
- г) витрати на відрядження працівників, зайнятих збутом;
- д) витрати на утримання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, пов'язаних зі збутом товарів, виконанням робіт, наданням послуг (оперативна оренда, страхування, амортизація, ремонт, опалення, освітлення, охорона);

е) витрати на транспортування, перевалку і страхування товарів, транспортно-експедиційні та інші послуги, пов'язані з транспортуванням продукції (товарів) відповідно до умов договору (базису) поставки;

є) витрати на гарантійний ремонт і гарантійне обслуговування;

ж) витрати на транспортування готової продукції (товарів) між складами підрозділів підприємства;

з) інші витрати, пов'язані зі збутом товарів, виконанням робіт, наданням послуг.

4.2. Організація і методика аудиту витрат на збут

Аудиторські перевірки підприємств здійснюються на договірній основі.

Перед укладанням договору можливий обмін листами між аудитором та клієнтом. Надсиланню листа-пропозиції може передувати етап обстеження об'єкта аудита з метою визначення обсягів роботи. На лист-замовлення від підприємства, аудиторська фірма надсилає лист-відповідь.

Листи можуть бути невід'ємною складовою частиною або додатком до договору, якщо це буде обумовлено умовами договору.

Договір документально засвідчує, що сторони дійшли згоди з усіх суттєвих аспектів взаємовідносин, які виникають у зв'язку з його укладанням.

Одним з найбільш ефективних способів проведення аудиторської перевірки є складання чіткої методики перевірки даної ділянки роботи, яка охоплює:

- опис альтернативної облікової політики з питань, вибір яких наданий економічному суб'єкту за нормативними документами;
- перелік первинних документів по розділу обліку;
- перелік реєстрів синтетичного та аналітичного обліку, застосовуваних форм звітності;

- класифікатор можливих порушень: використання існуючого в фірмі та поновлення за рахунок власного досвіду;
- довідник (запитальник) аудитора, який містить питання, що необхідно включити в план перевірки. Вони повинні бути спрямовані на виявлення можливих порушень в організації обліку, внутрішнього контролю, оформленні документів;
- методи збирання аудиторських доказів, що застосовуються при перевірці;
- опис контрольних процедур для виявлення можливих порушень.

Планування має важливе значення для ефективного управління аудиторською діяльністю. В даний час в Україні виконуються інші плани аудиту.

Аудит проводиться відповідно до вимог міжнародних стандартів аудиту. При плануванні аудиту визначається мета аудиту, його мета та засоби та засоби її отримання. Однак на цьому етапі розвитку аудиту план аудиту обмежується лише домовленістю між аудиторською фірмою та компанією-замовником щодо періоду аудиту, умов отримання та перевірки та зазвичай відображається в усній або аудиторській угоді. Письмові плани перевірки рідкісні, але в майбутньому мають стати нормою.

Необхідною умовою успішного виконання плану аудиторських робіт є програма аудиту (додаток Е.1) та методичне керівництво, орієнтоване на вимоги законодавчої бази (додаток Е.2). Зокрема, перелік питань, які потребують уточнення: тривалість та обсяг та тип аудиторських процедур, необхідних для реалізації плану аудиту.

Результати внутрішнього контролю отримуються в процесі створення програми аудиту. Чим ефективніші аудиторські процедури, тим менша ймовірність їх включення до програми безризикового аудиту для досягнення об'єктивних висновків щодо достовірності фінансової звітності та балансів.

Аудит вимагає попередніх знань з компанією для отримання детальної інформації про діяльність компанії та її наслідки.

Аналіз операцій полягає у визначенні бухгалтерських рахунків активів, сальдо яких має бути зменшене або збільшене для того, щоб адекватно відобразити економічні наслідки кожної операції для підприємства.

Облік витрат на збут є зведеною (вторинною) ділянкою обліку щодо розрахунків з оплати праці, обліку виробничих запасів, основних засобів, розрахунково-фінансових операцій тощо. Він ґрунтується майже на всіх документах первинного і зведеного обліку збутової діяльності підприємства.

Аудитори зобов'язанні перевірити первинні документи за формою і змістом, а саме перевірити наявність у документі обов'язкових реквізитів (назва документів, дата і місце складання, назва підприємства від іменні якого складено документ, зміст та обсяг господарської операції, посади осіб, відповідальних за здійснення господарської операції правильність їх оформлення, особисті підписи та їх розшифровки) та відповідність відображення в документах господарської операції чинному законодавству, а також логічну узгодженість окремих показників операцій. Інформація що містить у прийнятих до обліку первинних документах, синтетичного та аналітичного обліку шляхом їх подвійного запису на взаємозв'язаних рахунках бухгалтерського обліку.

В кожному первинному документі перевіряється правильність бухгалтерських проводок і сум віднесених на рахунки. Групування даних первинних документів потрібне для того, щоб краще уявити сукупність однорідних господарських операцій за певний період, узагальнити ці операції систематизацією окремих показників у спеціальній таблиці, скоротити таким чином кількість показників, які відображують у реєстрах поточного обліку, й цим полегшити сприймання його даних.

Доцільно розробляти таку форму відомості, у якій показники розташовані в послідовності, що забезпечує одержання підсумків для бухгалтерської проводки, для записів у реєстрах аналітичного обліку, для контролю виконання завдань та інших цілей.

Однорідні документи попередньо комплектують у пачки за окремими ознаками: інвентарні картки до інвентарних карток, акти до актів і т. д. До них прикріплюється ярлик із зазначенням назви документів, їх кількості, порядкових номерів, а також підсумків по кожному показнику, підрахованих по пачці в цілому. Документи перегортають для підрахунку кожного показника окремо. Підсумки, записані на ярликах, переносять у групувальні відомості.

Під час аудиту витрат на збут клієнт повинен надати аудитору повну інформацію. Виходячи з цього, аудитор може зробити висновок про відсутність суттєвих змін у фінансовій звітності, щоб відповідати цим стандартним вимогам.

Правильність відображення в обліку нарахованої заробітної плати перевіряється у первинних документах та підписаних договорах, в тому числі і колективного договору.

Виходячи із сум нарахованої зарплати перевіряються суми відрахувань на соціальні заходи згідно діючих ставок.

При перевірці витрат на відрядження працівників збуту та інших сум із Звітів про використання коштів наданих під звіт або на відрядження обов'язково перевіряються строки подання цих документів до бухгалтерії, достовірність даних та правильність відображення цих витрат в обліку.

Важливим питанням аудиту є визначення показників, що відображають формування загального прибутку балансу. Спочатку аудитори повинні оцінити вплив прогресивних факторів на формування прибутку. Зменшити виробничі витрати, поліпшити якість та збільшити асортимент продукції. Є також такі фактори, які не вигідні компанії, такі як високі ціни, митні збори та порушення встановлених стандартів.

Організація бухгалтерського обліку підприємства покладається на первинного бухгалтера відповідно до правил бухгалтерського обліку. Аудитор визначає, чи розподіляє бухгалтерія обов'язки між окремими працівниками та структурним підрозділом бухгалтерії, і чи планується вдосконалення

бухгалтерського обліку в міру технологічних досягнень компанії. Одночасно перевіряйте професійні та ділові навички бухгалтера. Аудитори також визначають відповідність. Бухгалтерський облік персоналу Фактична наявність персоналу, службовців та плинності праці підпорядковується трудовій дисципліні.

Аудитор також визначає, що бухгалтер знайомий з усіма сферами бухгалтерського обліку підприємств.

Аудитори розглядають усі зауваження щодо поточних та річних звітів, отриманих компанією від місцевих фінансових органів, податкових служб, а також те, що робить керівник компанії для усунення недоліків та покращення фінансово-господарської діяльності. Знайти.

Аудитор вивчає взаємну узгодженість фінансової звітності компанії за поточний рік, виявляє деякі розбіжності, а потім співпрацює з головним бухгалтером компанії для з'ясування причин. При необхідності адміністратор компанії вносить необхідні корективи у звіт. Після підтвердження достовірності фінансової звітності, підготовленої на основі даних бухгалтерського обліку, підтверджених в основному матеріалі про економічну діяльність компанії, аудитори мають підставу підтвердити правильність встановлення.

У ході використання методів аудиту витрат на збут торгових підприємств важливу увагу слід приділити правильності відображення операцій з надання підприємствам-покупцям торгових знижок.

Для обґрунтування надання покупцям торгівельних знижок підприємства повинні видати наказ, що регламентує порядок і умови надання вказаних знижок. Проінформувати покупців про надані знижки підприємства оптової торгівлі можуть безпосередньо в пунктах продажу через продавців, розміщенням вивісок всередині приміщення, а також за допомогою спеціальних щитів або засобів масової інформації.

Підвищена увага з боку бухгалтерської служби приділяється

законодавчому обґрунтуванню звичайної ціни при наданні товарних знижок, а саме: при операціях з поставки товарів (послуг) база оподаткування податком на додану вартість визначається виходячи з їх договірної (контрактної) вартості, визначеної за вільними цінами, але не нижче за звичайні ціни, з урахуванням акцизного збору, ввізного мита, інших загальнодержавних податків та зборів.

Умови договору при реалізації ідентичних товарів (або за їх відсутності – однорідних) визначають співставними при умові несуттєвого впливу відмінностей між названими умовами на ціну або може бути економічно обґрунтована. При укладенні договорів з непов'язаними особами необхідно врахувати звичайні надбавки до ціни чи знижки.

Для обґрунтування звичайної ціни та уникнення штрафних санкцій з боку контролюючих органів суб'єктам господарювання необхідно документально закріпити систему знижок у наказі про цінову політику чи положенні про знижки. Адже, ці документи мотивують зв'язок системи знижок з господарською діяльністю, а також роз'яснюють механізм надання знижок.

Розглянемо умовні приклади, що містять порушення податкового законодавства з боку платника податку на прибуток та стосуються збутової діяльності.

Ситуація 1. У ході ознайомлення з фактичними обліковими даними аудитором виявлено, що синтетичний облік витрат на збут ведеться у складі адміністративних витрат, як окремий аналітичний рахунок. При складанні звітності суми по рахунку 92 «Адміністративні витрати» розмежовуються на адміністративні витрати і витрати на збут. Така організація ведення бухгалтерського обліку не відповідає нормативним актам і потребує врегулювання.

Ситуація 2. Підприємство – платник податку на прибуток протягом 2010 р. орендувало автомобіль у фізичної особи – платника єдиного податку з метою доставки продукції на торгівельні точки (відповідно до договору). В

результаті до податкових витрат включено вартість бензину й технічного обслуговування даного авто на суму 16520 грн. Фактично за даними первинних документів дане авто експлуатувалося з метою придбання товарів у фізичних осіб, платників єдиного податку для їх подальшої реалізації зі складу самовивозом замовників. Крім того, за даними документів, бензин на суму 14200 грн. був придбаний у фізичної особи – платника єдиного податку.

Аудитор відмітив, що відповідно до п.139.1.12 ПКУ такі витрати забороняється включати до податкових витрат.

Відповідно до частини третьої пункту 50.1 Податкового кодексу самозайняті платники податків виявляють той факт, що вони занижують свої податкові зобов'язання протягом попереднього податкового періоду до перевірки державним органом, що має такі зобов'язання:

а) Подайте розрахунок коригування та сплатіть штраф у розмірі 3% від суми простроченого платежу та суми до відправлення розрахунку коригування.

б) В якості альтернативи, цей податок відноситься до кількості правопорушень, за якими ця податкова декларація подається протягом податкового періоду після збільшення періоду під час того, що звітність про податкові зобов'язання збільшується на штраф у розмірі 5% від цієї суми. Загальна сума фінансової відповідальності.

Таким чином, з метою зменшення фінансових ризиків аудитор пропонує:

1) при веденні обліку чітко розмежовувати адміністративні витрати та витрати на збут, інформацію накопичувати на відповідних бухгалтерських рахунках;

2) надіслати до податкових органів уточнюючий розрахунок, пов'язаний із заниженням податкового зобов'язання на суму 14200 грн., сплатити зазначену суму недоплати та штраф у розмірі 426 грн., помножену на кількість податкових періодів до подання уточнюючого розрахунку.

4.3. Оформлення та використання результатів аудиторського дослідження

Ревізійна документація включає два типи документів: робочі та підсумкові.

Аудитор повинен записати випадок, що лежить в основі аудиторського висновку щодо рішення, прийнятого на основі результатів аудиту.

Робочий документ служить записом для аудитора для документування проведених аудиторських процедур, тестів, отриманої інформації та відповідних висновків, зроблених під час аудиту.

Аудитор повинен задокументувати справу рішенням за результатами аудиторської процедури, яке згодом є основою аудиторського висновку.

Аудитор повинен підготувати аудиторський звіт та аудиторський висновок на основі результатів аудиту.

Основними вимогами аудиторської звітності є чіткість та доступність сприйняття. Отже, структура аудиторського звіту та вживані слова (залежно від типу) повинні бути інтегрованими та відмінними.

Звіт аудитора є офіційним документом, що базується на результатах аудиту і містить чіткий висновок аудиторів щодо достовірності фінансової звітності, їх повноти, застосовного законодавства та відповідності встановленим стандартам.

У висновку слід вказати основний вид робіт (область аудиту), що виконуються аудитором:

- визначення того, чи відповідає фінансова звітність основним принципам обліку, встановленим обліковою політикою підприємства, або загальноприйнятими принципам обліку;

- аналіз аудиторських доказів, які дають змогу підтвердити зазначені у звітності суми і показники;

- дослідження суттєвих облікових оцінок, зроблених керівництвом при

підготовці фінансової звітності;

- оцінка надійності системи бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю підприємства, можливості виникнення помилок та їх суттєвого впливу на звітність;

- здійснення вибіркового контролю;

- оцінка загального подання звітності.

Аудитор повинен підтвердити те, що ним зібрано достатньо доказів, які є підставою для висловлення ним об'єктивної думки про фінансову звітність.

Звіт аудитора повинен мати дату підпису. Після цього в цей звіт не можна вносити жодних змін (крім виняткових випадків), якщо це не зазначено компанією.

Форма стандартного аудиторського висновку може змінюватися залежно від обставин його підготовки. Усі зміни в стандартних позитивних висновках називаються відхиленнями. Це може бути форма обмеження, зміни та доповнення.

Для ТОВ «Преображенське» проведення аудиту не є обов'язковим. В результаті аудиторського дослідження за наслідками ініціативного операційного аудиту щодо витрат на збут складається аудиторський звіт.

Аудиторський звіт - це документ більш широкого змісту, виготовлений відповідно до угоди між аудитором та замовником. Аудиторські висновки надаються різним користувачам і пристосовуються спеціально до клієнтів. Аудиторський звіт складається з трьох частин: загальної, аналітичної та заключної.

Загальний розділ (вступ) аудиторського звіту аудиторської компанії повинен містити такі необхідні дані:

- назву документа і назву клієнта;
- місце і дату складання;
- назву аудиторської фірми, її адресу;
- порядковий номер ліцензії на здійснення аудиторської діяльності, дата

видачі та найменування органу, що видав ліцензію, а також строк дії ліцензії;

- номер реєстраційного свідоцтва;
- номер розрахункового рахунку;
- прізвище, ім'я та по батькові всіх аудиторів, що брали участь у перевірці.
- період, за який проводилася перевірка звітності;
- склад, перелік фінансових звітів (інших документів), які перевірялися;
- посилання на національні нормативи аудиту, інші документи які використовував аудитор під час аудиту.

Розділ аналізу включає опис перевіреної фінансової інформації та опис аудиту.

Опис перевіреної фінансової інформації відображає тривалість перевіреної фінансової звітності, тип звіту, інструкції (якщо такі є) щодо обмеження доступу аудитора до інформації, а також між аудиторами та керівництвом. Це частина відповідальності.

Опис аудиту містить посилання на законодавство, згідно з яким проводиться аудит, описує алгоритм аудиту, застосування необхідних процедур та збирає всі докази для отримання адекватної думки, бухгалтерського обліку та внутрішньої інформації. Відображає результати опитування системи управління. У процесі аудиту серйозні порушення бухгалтерського обліку та звітності, які були встановлені, а також порушення законодавства при проведенні комерційних та фінансових операцій можуть призвести до нерозуміння фінансового стану, майна та економіки компанії та пошкодити інтереси власників. Є типи. (Або) третя сторона, посилання на роботу іншого аудитора (або) експерта, якщо використовується цей матеріал.

Розділ аналізу містить чіткий перелік сфер діяльності клієнтів, які постійно перевіряються та обираються вибірково, а в результаті бухгалтерського обліку викликають інтерес до внутрішнього контролю компаній, власників, штатів або третіх сторін. Або пояснити недоліки та порушення потенційно шкідливої організації. Невирішені недоліки та

порушення під час аудитів та рекомендації аудиторів для корпоративних аналітичних оглядів подаються індивідуально.

Остання частина - це звіт аудитора про достовірність перевіреної фінансової звітності. По суті, це думка аудитора щодо перевіреного фінансового звіту, і при публікації в інших офіційних документах підписаний підпис та печатка (аудитор) називається звітом аудитора.

Звіт про аудит надається замовнику до дати підготовки, яка була підписана керівником аудиторської фірми (або особою, яка затвердила керівника), та аудитором, що проводить аудит, засвідчуються печаткою аудиторської фірми. Кожна сторінка аудиторського звіту підписується аудитором, що проводить аудит, і засвідчується печаткою особи. Аудиторський звіт, підписаний аудитором та керівником аудиторської фірми, проводить аудит (або особою, яка затвердила керівника). Відображається дата аудиторського звіту.

Змоделюємо фрагмент аудиторського звіту з урахуванням наступних ситуацій.

Ситуація 3. Підприємство – платник податку на прибуток в ході реалізації збутової політики передбачає виплату винагород (бонусів) для продавця своєї продукції. Загальна сума виплачених бонусів за досліджуваний період складає 6852 грн. В ході перевірки аудитор виявив, що такі витрати не знаходять відображення у складі витрат при обчисленні об'єкта оподаткування.

Аудитор зазначив, що витрати на просування товару на ринок можуть включати витрати платника податку (продавця), який буде враховуватися при обчисленні оподаткованої вартості продажу. У цьому випадку приписування призу (бонусу) покупцям рекламної продукції на ринку є основним документом, який окреслює послугу приймача з просування продукції на ринку, ніж будь-хто інший, і може бути здійснено лише за наявності підтвердження того, що вартість, сплачена платником податку. ..

Якщо покупець не пропонує послугу з просування товару на ринку, або

якщо відсутні ключові документи, що підтверджують пропозицію послуги, виплата подарунка (бонусу) оподатковується незалежно від умов договору купівлі-продажу. Жодна частина продавця не означає виплати додаткових заохочень (бонусів) покупцям, якщо такі є.

Ситуація 4. Підприємство – платник податку на прибуток з метою підсилення власних позицій на ринку безоплатно презентує споживачам блокноти, щоденники тощо з нанесенням логотипу, адресами та телефонами та інформацією стосовно продукції, яку виробляє. Витрати на виготовлення таких канцтоварів документально підтверджені і складають 3250 грн.

В ході перевірки аудитор виявив, що такі витрати не знаходять відображення у складі витрат при обчисленні об'єкта оподаткування.

Аудитор констатує, якщо витрати можна визнати рекламою або витратами на збут – витрати на рекламу та дослідження ринку (маркетинг), на передпродажну підготовку товарів (пп. 138.10.3 п.138.10 ст. 138 Податкового кодексу України) та якщо витрати належним чином документально підтверджені та пов'язані з провадженням господарської діяльності, то підприємство може віднести їх до інших витрат.

Таким чином, при обчисленні бази оподаткування податком на прибуток урахування витрат на виготовлення канцтоварів рекламного змісту та витрат, пов'язаних з виплатою бонусів продавцям дасть можливість зменшити базу оподаткування на 9832 грн., що, відповідно призведе до зменшення розміру податку на прибуток, який підлягає сплаті до бюджету.

Фрагмент констатуючої частини аудиторського звіту за об'єктом дослідження наведено в додатку Е.3.

В процесі проведення аудиту витрат збутової діяльності аудитор обов'язково перевіряє склад витрат на збут по кожній статті витрат. З цією метою підприємству для активізації внутрішнього контролю рекомендується використовувати робочу таблицю «Номенклатура (склад) статей та відображення в податковому обліку витрат на збут» з урахуванням актуальних

змін податкового законодавства (додаток Е.2).

Висновки до розділу 4.

Основною метою управління продажами є використання даних бухгалтерського обліку операцій з продажу для реалізації низки етапів, що забезпечують ефективне управління продажами на рівні системи управління підприємством. Нам потрібно посилити наш внутрішній контроль, оскільки ми повинні мінімізувати ризик продажів у нашому бізнесі.

Метою аудиту витрат збутової діяльності є:

- перевірка правильності класифікації витрат, не пов'язаних із виробництвом;
- перевірка повноти відображення витрат у бухгалтерському обліку.

Документальне оформлення аудиторської перевірки складається з двох видів документації – робочої та підсумкової.

Аудитор зобов'язаний вести документацію зі справ, які стосуються прийнятих рішень за результатами проведеної перевірки і які в свою чергу будуть покладені в основу аудиторського висновку.

В процесі проведення аудиту витрат збутової діяльності аудитор обов'язково перевіряє склад витрат на збут по кожній статті витрат. З цією метою підприємству для активізації внутрішнього контролю рекомендується використовувати робочу таблицю «Номенклатура (склад) статей та відображення в податковому обліку витрат на збут» з урахуванням актуальних змін податкового законодавства.

Для ТОВ «Преображенське» проведення аудиту не є обов'язковим. В ході апробації методики аудиту збутових витрат доведено необхідність та ефективність тестування системи обліку і контролю досліджуваного суб'єкта.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Організаційне та ефективне управління продажами включає аналіз потенціалу збуту, товарності продукції, що продається за сегментами ринку та каналами розподілу, структуру витрат та розмір, оцінку рівня та динаміки аграрного ринку, дослідження попиту. Тому підтримка управління інформаційною системою дуже важлива для бухгалтерського обліку та управління продажами в діяльності з продажу.

В ході виконання завдань, поставлених для досягнення мети дипломної роботи одержано такі основні результати:

1. Дослідженням теоретичних основ обліку витрат діяльності підприємств встановлено основні засади їх класифікації, що передбачають функціональну ознаку їх групування відповідно до видів діяльності, за яким були здійснені витрати і отримані доходи. Відповідно, витрати, пов'язані з операційною діяльністю, групуються за функціями – витрати виробництва (реалізації), витрати на управління, збут та інші операційні витрати.

2. Для визначення собівартості продукції (витрати виснаження) необхідно розрізняти собівартість продукції та собівартість періоду.

Вартість товару - це вартість, пов'язана з виробником або придбанням товару, який ви продаєте. У виробничому секторі ці витрати включають усі витрати, пов'язані з виробництвом та споживанням елементів виробництва.

Витрати періоду - це витрати, які не включаються до собівартості запасів і розглядаються як витрати за той період, в якому вони понесені (адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати та спеціальні витрати).

3. П(С)БО 16 «Витрати» майже повністю відповідає вимогам міжнародних стандартів. Отже, виходячи з Концептуальної основи складання та подання фінансових звітів, витрати вважаються для зменшення економічного прибутку протягом звітного періоду у формі вибуття або амортизації активів

або форми відповідальності перед учасниками.

4. Витрати, пов'язані з операційною діяльністю, які не включаються до собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), поділяються на адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати.

Витрати на збут включають витрати, пов'язані з реалізацією товарів, виконанням робіт, наданням послуг, а саме:

а) витрати на пакувальні матеріали для затарювання товарів на складах готової продукції;

б) витрати на ремонт тари;

в) оплата праці та комісійні винагороди продавцям, торговим агентам та працівникам підрозділів, що забезпечують збут;

г) витрати на рекламу та дослідження ринку (маркетинг), на передпродажну підготовку товарів;

ґ) витрати на відрядження працівників, зайнятих збутом;

д) витрати на утримання основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, пов'язаних зі збутом товарів, виконанням робіт, наданням послуг (оперативна оренда, страхування, амортизація, ремонт, опалення, освітлення, охорона);

е) витрати на транспортування, перевалку і страхування товарів, транспортно-експедиційні та інші послуги, пов'язані з транспортуванням продукції (товарів) відповідно до умов договору (базису) поставки;

є) витрати на гарантійний ремонт і гарантійне обслуговування;

ж) витрати на транспортування готової продукції (товарів) між складами підрозділів підприємства;

з) інші витрати, пов'язані зі збутом товарів, виконанням робіт, наданням послуг.

5. Дослідження практики бухгалтерського обліку та аудиту витрат на збут проводилося на матеріалах ТОВ «Преображенське» Оріхівського району Запорізької області. В ході аналізу з'ясовано, що підприємство середній рівень

фінансової стійкості. Про це свідчать показники ліквідності й платоспроможності підприємства, що характеризуються нерівномірним коливанням та не досягають нормативних значень. Нестабільний стан досліджуваного суб'єкта підтверджується недостатньо задовільними показниками фінансової стійкості за системою відповідних розрахованих коефіцієнтів.

6. Компанії зосереджуються на отриманні високих або безпрецедентних прибутків. Для досягнення бажаних результатів існують три різні фактори: витрати на виробництво та реалізацію, запланована ціна за одиницю та реалізація. Тому необхідно постійно аналізувати ці фактори, визначати взаємозв'язок між витратами компанії, продажами, ціною та прибутками та шукати можливості максимізації прибутку, вибираючи найбільш вигідне поєднання змінних витрат і постійних витрат. дотримуватися. Це частина функції процесу управління витратами.

7. Поглиблений аналіз класифікації витрат дає підставу визначити, що витрати на збут відносяться до витрат операційної діяльності звітного періоду.

Детальний аналіз сучасних методів бухгалтерського обліку показав, що дані про витрати на продаж можна отримати, перевіривши ключові документи та бухгалтерські записи. З точки зору бухгалтерського обліку процес продажу поділяється на дві частини, що відображають дохід, вартість реалізованих товарів та фінансові результати реалізації. Згідно з опитуванням, маркетингові витрати обмежуються дослідженням ринку, обставинами, ринковим попитом на товарну продукцію та маркетинговими витратами, насамперед для задоволення потреб споживачів у продуктах, які вони продають. а саме. Розмір та структура визначаються кон'юнктурою ринку, деталями товарного товару, вимогами споживачів та стратегічними цілями компанії.

Цілісні вимоги про нарахування та розподіл винагороди та відрахування від щомісячних редагувань на основі основних документів про оплату праці.

8. Під час реалізації товарів виникають витрати, безпосередньо пов'язані

з самою реалізацією: оплата праці продавців, вантажників, транспортні роботи, амортизація основних засобів (торгового обладнання, торгових приміщень, касових апаратів), опалення, освітлення торгових приміщень та ін. Всі вони відносяться до витрат на збут, облік яких ведеться на активному рахунку 93 «Витрати на збут». По дебету рахунку відображається сума визнаних витрат на збут (витрати пакувальних матеріалів, транспортування продукції, товарів за умовами договору, витрати на маркетинг та рекламу, оплату праці та комісійні продавцям, торговим агентам, працівникам відділу збуту, амортизацію, ремонт та утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів, що використовуються для забезпечення збуту продукції, товарів, робіт і послуг), по кредиту – списання на рахунок 79 «Фінансові результати».

Дані з реєстрів аналітичного обліку переносять до журналів-ордерів, звідки, наприкінці місяця, підсумкові дані переносять до головної книги, в якій підраховують обороти по дебету і кредиту кожного рахунка.

9. Характерне опитування аналітичних бухгалтерських організацій показало, що діяльність зі збуту, яка забезпечує можливості для отримання фінансових результатів, знаходиться в межах між зовнішнім та внутрішнім середовищем компанії. Інші економічні процеси (постачання, виробництво) сильно залежать від політики збуту (ринку). В умовах економічного становлення за допомогою аналітичних систем бухгалтерського обліку необхідно відокремити дані бухгалтерського обліку внутрішніх та зовнішніх користувачів (особливо для складання звітності) та посилити внутрішній контроль процесу продажів.

Для диференціації зовнішнього та внутрішнього середовищ для вдосконалення аналітичного обліку визначається схема взаємозв'язку між економічними процесами та розглядається вплив ринку збуту. Для цього ми рекомендуємо організувати аналіз доходів і витрат окремо за регіонами, регіонами продажів та сегментами ринку.

Критеріями детального аналізу бухгалтерських даних для визначення

фінансових результатів продажу сільськогосподарської підприємницької діяльності є наступні: Напрямок потоку інформації (зовнішній, внутрішній). Цільовий аналіз (усі компанії, відділи (магазини, команди), типи товарів за ринком); поділ періоду часу (конкретний період, поточна дата). Категорія витрат

Ця практика дозволяє управляти ефективною адміністративною системою бухгалтерського обліку та внутрішньої звітності у вашій компанії та значно покращити якість внутрішнього контролю.

10. Для ТОВ «Преображенське» проведення аудиту не є обов'язковим. В ході апробації методики аудиту збутових витрат доведено необхідність та ефективність тестування системи обліку і контролю досліджуваного суб'єкта.

Дуже важливо правильно класифікувати витрати в податковому обліку, бо дати їх впливу на об'єкт оподаткування різні. (пп. 138.4, 138.5 ПКУ).

Провідна роль обліку при цьому визначається у наданні своєчасної та об'єктивної інформації стосовно показників збутової діяльності та фінансових результатів.

З метою вдосконалення обліку витрат на збут в ТОВ «Преображенське» необхідно:

1) при веденні обліку чітко розмежовувати адміністративні витрати та витрати на збут, інформацію накопичувати на відповідних бухгалтерських рахунках;

2) здійснювати моніторинг змін податкового законодавства з метою попередження випадків заниження сум податкового зобов'язання, оскільки це збільшує фінансові ризики для підприємства, пов'язані із сплатою штрафу у розмірі не менше 5% від суми недоплати, помножену на кількість податкових періодів до подання уточнюючого розрахунку.

3) для вдосконалення аналітичного обліку збутових витрат необхідно запровадити Відомість обліку витрат збутової діяльності та Відомість обліку збуту за каналами;

– з метою гармонізації системи бухгалтерського обліку та системи управління підприємству рекомендується запровадити комплексну модель збутової політики. Це сприятиме успішній підприємницькій діяльності, орієнтованій на отримання позитивного фінансового результату; задоволення попиту; збереження та завоювання нових позицій на ринку; забезпечення конкурентних переваг.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексєєва А. В. Звітність підприємств : навч. посібник [для студ. вищих навч. закл.] / Алексєєва А. В., Шаповалова А. П., Уманців Г. В. ; 2-ге вид., доп. та переробл. - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. - 367 с.
2. Бабіч В. В. Фінансовий облік - 2 : [навчальний посібник] / В. В. Бабіч. - К. : КНЕУ, 2010. - 434 с.
3. Бахарєва Я. В. Теоретичні засади аналізу маркетингових витрат у підприємствах АПК / Я. В. Бахарєва // Економіка АПК. – 2011. – № 1. – С. 120–122.
4. Безверхий К. В. Облік і контроль непрямих витрат: управлінський аспект [Текст] : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.09 / Безверхий Костянтин Вікторович ; Держ. вищ. навч. закл. «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». - К., 2011. - 20 с.
5. Вербило О. Ф. Управлінський облік [Текст] : навч. посіб. / [Вербило О. Ф., Коробова Н. М.] ; за ред. доц., канд. екон. наук О. Ф. Вербило ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Вид. 3-є, переробл. і допов. - К. : НУБіПУ, 2011. - 391 с.
6. Войнаренко М. П. Управлінський облік : підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / Войнаренко М. П., Радецька Л. П., Овод Л. В. - Хмельницьк : ХНУ, 2018. - 363 с.
7. Голов С. Ф. Трансформація фінансової звітності українських підприємств у фінансову звітність за міжнародними стандартами : [метод. посібник] / Федер. проф. бухгалтерів і аудиторів України / Голов С. Ф., Костюченко В. М., Кулага О. М. - К. : ФПБАУ, 2018. - 267 с.
8. Головка Т. В. Фінансовий облік-1: [підручник] / Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана» / Т. В. Головка. - К. : КНЕУ, 2008. - 416 с.
9. Голубнича Г. П. Звітність підприємства : [навчальний посібник] / Київ.

нац. ун-т ім. Тараса Шевченка / Г. П. Голубнича, Т. Г. Мельник. – К. : Київський університет, 2017. - 575 с.

10. Господарський кодекс України № 436-IV від 16. січ. 2003 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

11. Дементій Л. В. Безпека життєдіяльності й охорона праці [Текст] : навч. посіб. для студ. усіх спец. вищ. навч. закл. : [у 2 ч.] / Л. В. Дементій, Г. Л. Юсіна, Г. О. Санталова ; Донбас. держ. машинобуд. акад. – Краматорськ : ДДМА, 2011 .Ч. 1 : Розрахунки. – 2011. – 296 с.

12. Загородній А.Г. Бухгалтерський облік: основи теорії та практики : [підручник] / А.Г. Загородній; 3-тє вид., доп. і переробл. - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2017. - 340 с.

13. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 14 вер. 2006 р. № 140-V [Електронний ресурс] / Верховна рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

14. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» № 996-IX від 16 лип. 1999 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

15. Закон України «Про охорону праці» № 1454-VI від 04 чер. 2009 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

16. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» № 1264-XII від 25 черв. 1991 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

17. Засадна Х. О. Бухгалтерський облік основних господарських операцій у програмі 1С: Бухгалтерія 7.7: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закладів] / Х. О. Засадна, Р. К. Шурпенкова/ Національний банк України; Університет банківської справи. – К. : УБС НБУ, 2009. – 237 с.

18. Іванов Ю. Б. Податковий облік та звітність : [підручник] / Іванов Ю.

Б., Карпова В. В., Найденко О. Є. - К. : Знання, 2011. – 684 с.

19. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій № 291 від 30 лист. 1999 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України . – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

20. Кодекс Законів про працю України № 322-VIII від 10 груд.1971 р. / [Електронний ресурс] / Верховна рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

21. Кодекс України про адміністративні правопорушення № 8073-X від 07 груд. 1984 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

22. Крупка Я.Д. Фінансовий облік : [підручник] / Я. Д. Крупка. – [2-ге вид., випр. і доп.] - К. : Кондор, 2018. - 550 с.

23. Кулинич П. Екологічні імперативи в системі правової охорони сільськогосподарських земель України / П.Кулинич / Право України. – 2011. – № 2. / [Електронний ресурс] / Info-pressa. – Режим доступу : <http://www.info-pressa.com/article-867.html>

24. Кушнірук Т. Витрати у податковому обліку з 1.04.2011 р. / Т. Кушнірук / [Електронний ресурс] / Асоціація консалтингових груп. – Режим доступу : <http://acf.ua/articles/vitrati-u-podatkovomu-obliku>.

25. Левицька С. О. Звітність підприємств : навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / С. О. Левицька. - Рівне : НУВГП, 2009. - 213 с.

26. Лень В. С. Бухгалтерський облік у галузях економіки : [підручник] / В. С. Лень, В. В. Гливенко. - Чернігів : Десна Поліграф, 2018. - 437 с.

27. Лень В. С. Управлінський облік : [навч. посібник] / В. С. Лень. – [2-ге вид., випр. і доп.] - К. : Знання-Прес, 2006. - 317 с.

28. Лист Мінфіну України «Про облікову політику» № 31-34000-10-5/27793 від 21 груд. 2005 р. [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish>

/article?art_id=58984&cat_id=34931.

29. Лист Мінфіну України «Про суттєвість у бухгалтерському обліку і звітності» № 04230-04108 від 29 лип. 2003 р. [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України.. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=33638&cat_id=34931.

30. Мачулка О. Облік та аналіз витрат: управлінський аспект/ О. Мачулка // Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. – № 10. – С. 30–33.

31. Милявська Е. П. Бухгалтерський облік: навч. посібник [для студ. екон. спец. вищих навч. закл.] / Милявська Е.П., Мілявський М. Ю., Чередниченко Н. В. / Донбаська держ. машинобудівна академія. Краматорськ : ДДМА, 2009. – 228 с.

32. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 19 «Виплати працівникам» від 1 січ. 2017 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_011.

33. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси» від 1 січ. 2017 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_021.

34. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» від 1 січ. 2017 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_020.

35. Наказ Міністерства аграрної політики України «Про погодження облікової політики підприємства» № 254 від 11. квіт. 2007 р. [Електронний ресурс] / Інформаційний портал України. – Режим доступу : <http://ua-info.biz/legal/baselw/ua-qmwuyy.htm>.

36. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» № 73 від 7 лют. 2018 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

37. Небильцова О. В. Облік і звітність за міжнародними стандартами : [навчальний посібник] / Держ. вищ. навч. закл. «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана» / О. В. Небильцова. - К. : КНЕУ, 2011. - 453 с.

38. Пістун І. П. Охорона праці (основні поняття та терміни) [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. П. Пістун, А. П. Березовецький, І. О. Трунова. - Л. : Тріада плюс, 2010. - 199 с.

39. Плиса В. Й. Бухгалтерський облік : [підручник] / В. Й. Плиса, З. П. Плиса. - Л. : Вид-во ННБК «АТБ», 2018. - 419 с.

40. Податковий кодекс України № 2755-VI від 2 груд. 2010 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

41. Податковий Кодекс України: основний зміст та коментарі. [Текст] / Верховна рада України. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>.

42. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» № 318 від 31 груд. 1999 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.

43. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи» № 790 від 18 листоп. 2005 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05>.

44. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» № 246 від 20 жовт. 1999 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>.

45. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: затв. Мінфіном України від 24 трав. 1995 р. № 88. [Електронний ресурс] / Верховна рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

46. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку № 88 від 24 трав. 1995 р. [Електронний ресурс] /

Міністерство фінансів України. – Режим доступу :
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>.

47. Правдюк Н. Л. Особливості обліку витрат на збут у сільському господарстві / Н. Л. Правдюк // Економіка АПК. – 2009. – № 7. – С. 85.

48. Про затвердження Методичних рекомендацій по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами, наказ Мінфіну України № 422 від 25 черв. 2003 р. [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. – Режим доступу :
http://www.minfin.gov.ua/minfin/control/uk/publish/article?art_id=32333&cat_id=29470
Постанова «Про затвердження Порядку визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей» № 116 від 22 січ. 1996 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/116-96-п>.

49. Проданчук М. А. Звітність підприємств : Ткаченко Н. М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність : [підручник] / Н. М. Ткаченко. - [6-те вид., випр. і доп.] - К. : Алерта, 2018. - 981 с.

50. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / І. Б. Садовська, С. Г. Михалевич, Т. Г. Вегера. – Луцьк: навчально–видавничий відділ ЛНТУ, 2009. – 458с.

51. Семчук Я. М. Охорона праці [Текст] : навч. посіб. для студ. усіх спец. / Семчук Я. М., Восвідко І. В., Кулик М. П. ; Івано-Франків. нац. техн. ун-т нафти і газу, Каф. безпеки життєдіяльності. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2010. - 408 с.

52. Типове положення про навчання, інструктаж і перевірку знань працівників із охорони праці, затверджене Державним комітетом України з нагляду за охороною праці наказом № 15 від 26.01.2005 р.

53. Трибель С. Охорона праці під час роботи з пестицидами / Трибель С. / Пропозиція. – 2011. – № 11. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.propozitsiya.com/?page=148&number=42>.

54. Тютюнник Ю. М. Фінансовий аналіз: Навч. посібник. / Ю. М. Тютюнник. – К: Знання, 2017. – 815 с.

55. Управлінський облік [Текст] : навч.-практ. посіб. : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. О. Лукашова [та ін.] ; Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, Каф. бух. обліку. - Донецьк : ДонНУЕТ, 2011. - 225 с. :

56. Фаріон І. Д. Управлінський облік [Текст] : навч. посіб. з практич. задачами та тест. завданнями : для студ. вищ. навч. закл. / І. Д. Фаріон, Т. М. Писаренко ; Терноп. нац. екон. ун-т. - Т. : ТНЕУ, 2011. - 388 с.

57. Фінансовий та управлінський облік на сільськогосподарських підприємствах : Підручник / М. Ф. Огійчук, В. Я. Плаксієнко, М. І. Беленкова та ін./ За ред. проф. М. Ф. Огійчука – [5-те вид., перероб. і допов.] – К.: Алерта, 2009. – 1056 с.

58. Харіна К. В. Застосування інформаційних систем у бухгалтерському обліку / К. В. Харіна // Економічний простір. – 2010. – №16. – С. 90-97.

59. Хома І. Б. та інші. Фінансовий аналіз : навч. посібник / Хома І. Б., Андрушко Н. І., Слюсарчик К. М. – Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2009. – 344 с.

60. Хомяк Н. В. Організація і методика узагальнення результатів аудиту / Н. В. Хомяк // Вісник Київського інституту бізнесу та технологій. – 2010. – № 2. – С. 36-39.

61. Цал-Цалко Ю. С. Фінансовий аналіз. Підручник. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 566 с.

62. Цивільний кодекс України № 435-VI від 16 січ. 2003 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

63. Цюк О. А. Вплив органічних добрив на родючість ґрунту / О. А. Цюк // Збірник наукових праць Національного наукового центру «Інститут землеробства УААН». – Вип. 1. – К. : ВД «ЕКМО», 2009. – С. 60-68

[Електронний ресурс] / Бібліотека ім. В. І. Вернадського. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/znpzeml/2009_1_2.pdf.

64. Яремко З. М. Охорона праці [Текст] : навч. посіб. / [З. М. Яремко, С. В. Тимошук, О. І. Третяк, Р. М. Ковтун] ; за ред. проф. З. М. Яремка ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Л. : Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2010. - 374 с.

ДОДАТКИ